

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám földszint (Arany Bika-bérbázis). — Telefon: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztéségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. Arany Bika-bérbázis) félemelet. Telefon: 113 (7 mellékállomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

KÖSZÖNTÉS AZ ÚJ KENYÉR ÜNNEPÉN

IRTA: SZIGETHY GYULA

Országgraszoló megmozdulás színhelye ma Debrecen, melynek történelmet lehelő falai között rendezel meg a Független Kisgazda Párt Arató ünnepét, az Új kenyér ünnepét. Az áldott magyar föld himnuszával összeesnek ezen napon az új Magyarország vezetőinek nagyjelentőségű kijelentései. Az új kenyér nemcsak testi táplálékot jelent, hanem szimbólumot arra, hogy szellemi, politikai, társadalmi téren is új kenyérrel él a magyar nép, annyi elnyomatás, szolgátság és keserűség után a szabadság, a demokrácia új kenyérével, mely élet, fenntart és erősít a további küzdelmekre.

Debrecen a Hajdúság fővárosa méltó keretet nyújt ennek a szép ünnepségnek. A szabad hajdúk földje a magyar szabadságharcok szent emlékeivel van telve. Bocskay letelepült harcosai népesítették be a hajdúsági rónákat. Ezek a harcosok Bocskay zászlói alatt a szabadságharcot küzdötték és a nehéz harcok után itt ezen a földön találtak békés foglalkozást. De bennük és unokáik, később ivadékaik lelkében ott maradt a szabadság elhatárolt vágya és lángja, melyet nem irhattak ki az elnyomatás századai. Kossuth Lajos lángelme a későbbi időben itt gyújtotta dícső ellenállásra a hajdúk unokáit, Debrecen ősi polgársága itt csatlakozott a szabadság és a nemzeti függetlenség kibontott zászlói alá. A történelem konzekvenenciája, hogy ebben a városban történt meg a reakciós és nyilas tévelygés szegycmentes évei, hónapjai után a demokratikus újjászületés és lett ez a város a demokráciában megújuló Magyarországnak, a független nemzet kormány és a nemzetgyűlés bűlcsője.

A történelem és a közelmúltak ebben a távlatában nézzük a mai ünnepet, mikor az egész Hajdú, Szabolcs és Bihar részéről ezrével jön a föld népe Debrecenbe. Egerészti, hogy a város lakosságával egyetemben áldozzon az új kenyér áldott alkalmának, hogy az aratók kezdetét ünnepelje és találkozzék hivatalos vezetőivel, kik tájékoztatást, felvilágosítást, irányítást adnak nekik. Ugyanakkor erőt sugároz a felvonult nép vezetői felé. Kell is az ilyen találkozás, mert így olvad harmóniába az országvezetés és az ország népe.

Ezt az ünnepnapot állengli annak bizonyossága, hogy a magyar parasztság, mint a történelmi századokon át, most is a nemzetfenntartó réteg. A romokban heverő ország talpraállításában országjáróként vállalt és végzett. Látástól vakulásig dolgozik, hogy kenyeret tegyen az ipari munkásság, a városi lakosság asztalára. Az ország újjáépítésének alapja a magyar paraszti munkája és az is marad. Sohasem szabad elfelejteni azt az áldozatkészséget, melyet a magyar parasztság a legnehezebb időkben tanúsított. Zokszó nélkül, csendben, zajos propagand-

dát nem igényelve, a legmostohabb körülmények között végezte munkáját a magyar parasztság. Tudta, hogy mivel tartozik az országnak. Eddig áldozott és áldozott, Valóban el kell jönni az időnek, mielőtt a magyar parasztság verejtékes munkájának gyümölcsét meg is találja. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a békegazdálkodásra teljesen átterve minden társadalmi réteg sorsa attól függ, hogy milyen sors és gazdasági helyzet jut az ötmilliónyi magyar parasztságnak.

Köszöntjük a mai ünnepnapra Debrecenbe áramló parasztokat, tudjuk, hogy magyar testvéri érzéssel jönnek a városba, aminthogy a demokráciában leomlottak a választások, melyek elválasztották egymástól a nemzet dolgozó rétegeit. Közös munka, közös sors tudata tüli be lelküket. Isten hozza őket!

Köszöntjük a Magyar Köztársaság elnökét Tildy Zoltánt, ki elnöki minőségében most jelenik meg először Debrecenben.

Tildy Zoltán a Tiszántúlon vívta legnehezebb harcát a magyar demokráciáért, a szabadságharcot és függetlenségért. Most hogy elérte a célt és immár a demokrácia útján haladunk, Tiszántúli szabadságharcos népe lelkesen köszönti. Alig néhány száz lépésre, ahol Tildy Zoltán szól ma népéhez, közel száz évvel ezelőtt Kossuth Lajos gyújtotta lángra a lelkeket. A református Nagytemplom és Kossuth ércalakja előtt jelenik meg a harmadik magyar köztársaság első elnöke, akinek szavai útmutatásul szolgálnak. A magyar föld népe még akkor szívbe zártja Tildy Zoltán nevét, mikor érte szállt síkra és ropant akadályok közepette, terror és elnyomás ellenére bátran hirdette igazságait. Most a beteljesülés idején a demokrácia továbbépítése, a gazdasági felépítés a főfeladat. Most is nehéz az út, de válságok és nehézségek ellenére már folyamatosan felfelé visz, éten a Köztársaság első emberével.

Üdvözljük Dinnyés Lajos miniszterelnököt. Régi harcos a Független Kisgazda Párt lobogója alatt. Egyik alapítója pártunknak, ki tevékeny részt vett a zászlóvontásban, ott volt a kezdetnél, Békésen. Kiprobált harcos, kinek nevéhez a reakciós időkben súlyos parlamenti küzdelmek emléke fűződik. Egyénisége, világos látása és a realitások iránti érzéke párosulva az elvűhűséggel tették képessé arra, hogy a legutóbbi nehéz válságot szerencsés kézzel megoldja. Eddigi megnyilatkozásai után mindjohabban fokozódik iránta a bizalom és nagy érdeklődéssel várja az egész ország debreceni beszédét, melyben az időszerű politikai kérdésekben ad irányítást.

Köszöntjük többi magas vendégünket, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnökét, tagjait, a külföldi missziók és követésnek

képviselőit, kik mindannyian annyi megértést tanúsítottak és tanúsítanak a magyar nép iránt.

Köszöntjük a Kisgazda Párt elnökét, Dobi Istvánt, aki szinte megtestesítője mindannak, amit a Független Kisgazda Párt ezredeti célkitűzéseiben jelent. Legondás küzdelmei pártunk történetének egyik legszebb fejezetét adják. Úgy ő mint Implom Ferenc a Kisgazda Párt új föltökára a dolgozó parasztságból emelkedtek tudásuknál és rátermetőségükkel fogva az élre.

Üdvözljük a kormány többi tagját, minisztereit, államtitkárait, pártunk sok képviselő tagját, kik eljöttek ma Debrecenbe, hogy résztvegyenek ezen a szép ünnepnapon. Ez az ünnep egyúttal szellemi munka napja is, mert innen indul ki több fontos politikai kijelentés és eszme.

Nem akarunk előzetes képet festeni a debreceni ünnepéről, de azt előre megállapíthatjuk, hogy ez a nap bizonyítja ország világ előtt, hogy a Független Kisgazda Párt szilárdan áll, tömegei nem veszítették el hitüket, abban a gondolatban, mely 17 évvel ezelőtt életre hívta ezt a pártot. A tízezrek és tízezrek mai felvonulása is azt bizonyítja, hogy ez a párt a nép széles rétegeinek akaratán alapszik, minden válság és rázkódtatás ellenére egységes és erős. Mert emberek mehetnek, de változatlanul marad a cél. Ingathatalan a zászló, melyre a szabadság, függetlenség, tiszta demokrácia eszméi vannak írva.

Ez a mai felvonulás és megmozdulás, erőmutatás, de nem olyan mely mások, más pártok ellen irányul. Örömmel nézünk a többi koalíciós pártok is, hogy a magyar parasztság és polgárság pártja rendületlenül kitart eredeti célkitűzése mellett, hiszen a magyar demokrácia megőrzésében, képzésében, a szabadság és függetlenség biztosításában fegyvertársak vagyunk, kiket egybeűz az újjáépítés nagy kötelessége, a reakció elleni közös küzdelem és a dolgozó tömegek jólétének biztosítása, mindenekfelett pedig az ország függetlenségének és a szabad magyar életnek megővése. Üdvözljük a debreceni ünnep alkalmából az ipari dolgozókat, az értelmiségit réteget, a kézművesiparosokat, más foglalkozási ágakat, kiknek ezen a napon is testvéri kezét nyújt a magyar parasztság.

A mai ünnepnek van még két figyelemre méltó részlete. Az egyik a Tildy kollégium felavatása. A köztársasági elnök szeretettől áthalt áldozatköztségét és megértését hirdeti ez az intézmény. Az új Kollégium ott-hont nyújt a nép tanulni vágyó gyermekeinek. A városokban immár mindenütt a kollégiumok egész sora létesül, most már legközelebbi feladat, hogy a mezőgazdasági tudományokat is közelebb vigyük a föld népéhez, ezért kívánatos, hogy a városi kollégiumok alapítása után

PÉTER ÉS PÁL NAPJÁN

IRTA: DOBI ISTVÁN

A KISGAZDA PÁRT ORSZÁGOS ELNOKE

A magyar kenyér ünnepén nem szeretnék politikáról írni. De vissza kell emlékezniem azokra az időkre, amikor ezt az ünnepet kaszával a kezemben, nehéz munka közepette dolgoztam át. Visszaemlékszem azokra a kenyértelet napokra, amikor jóval Péter-Pál előtt elfogyott házuknál a haragnivaló és az aratásra úgy kellett kölcsönkérni néhány szakajtó lisztet és egy kevés zsírozót.

Visszaemlékszem arra a boldog érzésre, amikor kaszám nyomán kévébe dől a kalász, amikor feleségemmel, fiammal részaratóként dolgoztam a szőnyi határban.

Bizony, innen az esztendőök távolából ezek a munkában töltött Péter-Pál napok is megszépülnek. Pedig de sok szenvedés tapadt azokhoz a nehéz esztendőkhöz és most még fokozottabban érzem, hogy mennyire öszinte volt az öröm, amit Péter-Pál napja, az aratók kezdete, az új kenyér boldog tudata jelentett nekünk. Hasszú évtizedeken át arattam mosok földjén és velem együtt ott aratott sok százezer szegény paraszt a nagybirtokon, ahonnan csak a termés tizenegyedrészt vihették haza, ahol a föld, a jog, az élet a földesúr volt.

Már fiatalon belekerültem az életbe és a munkával egyidőben találkoztam a politikával. Nem is annyira politika volt ez, hanem inkább harc tulajdon sorsunkért, jövőnkért, életünkért. Aki akkor annak a harcnak szó-

falvakban, tanyaközpontokban létesüljének mezőgazdasági iskolák egy két éves időtartalommal nyújt az a gyakorlati tudást nyújtják, akik mezőgazdaságunk fejlettségének elérésére szükségesek.

Külön jelentőséget kell tulajdonítanunk a Magyar Jugoszláv Társaság debreceni csoportja megalakulásának, melyen Tilay elnök mond beszédet. A magyar kormány külpolitikájának alapja a szomszédainkkal való őszinte és fenntartás nélküli barátság ápolása. Debrecenben ennek a magatartásnak tradíciói vannak. Itt alakult meg legelőször a Magyar Szovjet Művelődési Társaság annak a gondolatnak a jegyében, hogy nekünk a szabadságot és felszabadulást hozó Szovjetunió kulturáját elsősorban kell megismerünk annyi évi mesterséges elzárkózás után. Eppenigy a jugoszláv nép iránti érdeklődésünk és barátságunk nyilvánul meg a Társaság mai megalakulásában.

Az ünnepi alkalmakon túl az ország vezetőinek figyelmébe ajánljuk: nézzenek körül Debrecenben, ebben a leginkább háborúsított városban. A város címerében a porából megleveledő Phoenix áll. A jelenben is a háborus pusztulás után a maga erejéből próbál felemelkedni a város. Nem képes azonban az újjáépítés kívánatos tempóját

szólójává szegődött, azt nem fogadta be a pusztá, az nem válhatott munkát a nagybirtokon. Így estem ki én az egyik Szöny község melletti pusztából, ahol munkámmal meg voltam elégedve, de nem tudták elviselni azt, hogy bátran és őntudatosan megmondom tulajdon véleményemet, ami a szegény parasztság véleménye is volt egyben.

Sok-sok esztendőnek és még több kenyértelet napnak kellett elmulnia, sok sanyalódás, nyomorúság és éhezésben eltöltött napnak kellett elmulnia, amíg velem együtt több százezer szegény paraszt hozzájutott ősi jussához, a földhöz.

Bizony, a robotban eltöltött Péter-Pál napokon nemcsak nekem, hanem sok százezer részarató testvéremnek, sok százezer parasztnak eszébe jutott, hogy mi csak robotcsai vagyunk a földnek és nekünk csak a munka, a verejték, és a kenyértelet napok özöne jut osztályrészül és ugyanakkor a felső tízezer, ezer holdak felett és ezzel együtt robotba görnyedt szegény paraszti teste és lelke 1938-tól egyformán rendelkezik.

Mert nagyon éreztették hatalmukat akkorra az urak. Csak az volt jó eszelődnek, aki háromszázhatvanöt napon keresztül zokszó nélkül tudott túrni és háromszázhatvanöt napon keresztül éjt nappallá téve tudott robotolni. De nemcsak a fizikai munkát és a munkaadóhoz fűződő szolgál hűséget kívánták

elérni. Nemcsak a romok, hanem a munkanélküliség aránya is a legnagyobb itt Debrecenben az összes vidéki városok között. A kettő nagy ellentétet mutat, mert itt lehetne csak igazán munkát adni a doleg nélküli embereknek. Ehhez azonban hiányoznak az anyagi erőforrások. Ennek előteremtéséhez kéri a város közönsége a kormányzat segítségét.

Eppen így a Tiszántúli is erőteljesebb segítségre szorul. Ez az országgrész a reakciós kormányzatok mostohagyermeké volt. A háboru vihara erősen sújtotta az egész Tiszántúlt, hasonlóképpen az elmúlt két évben a mostoha, aszályos időjárás. A Tiszántúli különös gondoskodást kíván és érdemel.

Ennek a gondolatnak a jegyében üdvözljük vendégeinket. Magyaros szívvel köszöntjük őket. A legnagyobb város és a Tiszántúli ősi magyar vidékének dolgozó népének szeretete és ragaszkodása száll feléjük. Innen erről a tiszta magyar vidékről meríthetnek erőt további munkájukhoz, a demokratikus Magyarország teljes kiépítése és a magyar nép boldogítására.

Isten hozta körünkben!

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL,
Simonffy utca 1/b.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
 Vasárnap este 8 órákor — Búcsúelőadások — Hétfőn este 8 órákor
Megsértették a minisztériumot
 Kékszakáll nyolcadik felesége utolsó munkáselevedés
 Telefon: 110

meg ezek az urak, hanem politikailag is a maguk járszalagjára állították a nagybirtok dolgozó népet. Választások idején a cseléd csak oda adhatta szavazatát, ahova a földesura szavazott és bizony nem vetették szívesen, a részesmunkásoktól sem, ha tulajdonárdekeik szolgálatába merték szegődni.

Most Péter-Pálkor immár harmadik éve arat ez a nép a maga földjén, a saját birtokán. Nemcsak azok, akik már előbb is magukénak mondhattak egy darab földet, de azok is, akiknek a nagybirtok felosztásáig talpalatnyi földjük sem volt.

Ez a tény teszi szebbé a magyar kenyér ünnepét Péter-Pál napját.

A parasztság gondjai azonban változatlanul súlyosak. A régi gazdák éppen olyan súlyos, mint az újonnan földhöz jutott szegény paraszté. A győngye termés a parasztságnak mind a két részét egyformán nyújtja. Ezenkívül nagy terhek nyomják minden parasztember vállát. Köztudomású, hogy kevés az igavonó jószág és a mezőgazdasági eszközök, szerszámok hiánya is komoly hátrányt jelent a paraszti munkában. Ezer nehézséggel kell megküzdnie ennek a népnek, de mindezek mellett nem szabad elfelednünk, hogy a magyar kenyér ünnep, Péter-Pál napja mégis csak a legszebb, legnagyobb paraszti ünnep.

Az ország újjáépítésének sulya továbbra is a dolgozókra nehezedik. Kint a mezőn nincs munkaidőrendezés, napi tizenhat órát is dolgozik a paraszt, sőt még a tizenhat óra munkaidőn túl is robotol. Főként ennek köszönhető az, hogy Magyarországon a mostoha időjárási viszonyok ellenére, meg az aszályos esztendő ellenére is sikerült elkerülni az éhínséget.

En tudom, milyen erőfeszítést kell ahhoz, hogy a határ minden talpalatnyi földje be legyen vetve, meg legyen munkálva. Tudom milyen mérhetetlen áldozatot követel ez a munka attól a parasztságtól, amelynek már jóval Péter-Pál előtt kiürült a kamrája és mondjuk meg őszintén, őrös az istállója is, mégis azt mondom komoly ünnep és igazi paraszti ünnep ez a mostani Péter-Pál napja.

Adjunk hát a Teremtőnek és a magyar mezőkről küldjünk üdvözléseket a gyárak, bányák, műhelyek, pulatok és irasztalok dolgozóinak. Adjunk hát a Teremtőnek ezért a napért, adjunk hát az új kenyérért és ne feledjük el, hogy a magyar jövő, minőségünk boldogultása, ezen az összefogáson épülhet csak fel, amivel a magyar román aratói összedolgoznak. Fűződjön szorosán egybe ez a nép, érezze meg, hogy a parasztság sorstársa az ipari munkásságnak, az értelmiségnek, mindenkinek, aki ezen a földön demokráciát és jobb jövőt akar. És legyen szívesen a learatott búza, amit parasztestvéreink odakinn a magyar mezőkön kénytelenek és kerestébe raknak.

A magyar kenyér ünnepe pedig ne csak a parasztság ünnepe legyen, hanem legyen ünnepe minden magyarnak, aki az áldott magyar kenyérből vevétek munkáért árán részesülni akar. Ebben a reményben is köszöntöm a magyar mezők dolgozóit és vele együtt minden igazi magyart.

Ortutay Gyula kultuszminiszter Debrecenben

Ortutay Gyula kultuszminiszter két napos látogatásra Debrecenbe érkezik. Debrecenben, az iskolák városában, ebbe a jelentős kultúrgözpontba, mely a demokráciában különösen megbecsülendő hagyományokat őriz, melyet a magyar függetlenség ortorjánának nevezett Kossuth Lajos és amely városnak lakossága éppen száz évvel ezelőtt oly nagy lelkesedéssel állott a magyar függetlenség, szabadság és a demokrácia zászlaja alá.

A városnak ezt a dicső múltját és karakterét az elmúlt reakciós időkben megkísérelték meghamisítani, vagy legalább is elfelejtetni. Azonban egy város szellemét, lényegét nem lehet egyszerűen átmázolni. A kövek, melyek őrzik a magyar függetlenség gondolatát, az ősi Kollégium, a Nagytemplom ma is állanak rendületlenül és hirdetik mindazt, ami a nemes eszméket jelenti.

Kultuszminisztert nem egyszer látott falai között Debrecen, az iskolák városa. De a múltban az ilyen látogatások csak futójellegűek voltak és alkalmoszerűek. Egy-egy kormányzóúrúrs doktoravására leruccant a leendő idők egy-egy minisztere, de arra már nem volt ideje az akkori közoktatásügyi miniszterek egyikének sem, hogy az iskolák városának kulturális, közoktatási problémáival bővebben foglalkozzék. Ezzel a felületességgel való szakítást jelent a magyar demokrácia méltó kultuszminisztere, Ortutay Gyula látogatása, aki teljes két napot szán arra, hogy Debrecen kulturális és iskolai problémáival megismerkedjék és megvizsgálja a teendők módját.

Órülünk, hogy a kultúra minden vonalán a debreceni vonatkozásokkal meg akar ismerkedni Ortutay kultuszminiszter. Hiszünk, hogy ez a megismerkedés és ez a kapcsolat nagy hasznára lesz Debrecen kulturális fejlődésének, mert ezen a téren még sok a tennivaló és nagyonis rá vagyunk szorulva a kormányzó segítő kezére. Mindenekelőtt fel kell hívni a kultuszminiszter figyelmét a tanjai iskolák súlyos helyzetére, ahol elképzelhetetlenül szomorú körülmények között tanulnak és tanítanak. A felső oktatás terén a debreceni tudományegyetem több fontos problémája vár megoldásra. A háborús károk helyreállítása a kormányzat jóvoltából már folyik, de még hátra van a debreceni egyetem teljes kifejlesztése. Debrecen kulturális feladatai között szerepel a Déri Múzeum helyreállítása és újra való megnyitása, amiben az elszegényedett város bizton számít a kultusz-kormány megértő támogatására. Szintén figyelemre méltó teendő kulturális vonalon a debreceni színház ügye. Ez a nagy magyar város joggal kívánja, hogy Szeged példájára állami színház emelje fel itt is magas fokra a színházi kultúrát.

Ugyancsak figyelmébe ajánljuk a kultuszminiszter úrnak a félíg romokban heverő debreceni Stadiont. Párját ritkítja Magyarországon ez a sportpálya, de a háború vihara ezt is alaposan megrongálta. Nincs kerítése, hiányzik a lelátó teteje, az öltözők-

APOLLO MOZI
 Abbot és Costello a vidám filmkedés kalandjai szárazon és vízen amerikai burleszk
Bocsánat, hogy élünk
 Előadások: kedd 5, 7 és 9 vasár, és ünnepnap de 11-kor is.
 Telefon: 194

nek nincs ablaka. A debreceni sportélet és a munkástejedés fontos érdekei megkérdezzük, hogy teljes épségében álljon rendelkezésre ez a páratlanul szép fekvésű Stadion.

Debrecen, az iskolák városa lelkesen üdvözi a köznevelés legfőbb irányítóját. A debreceni ősi iskolák letéteményesei annak a szellemnek, mely már a történelmi múltban a szabadság és a

METEOR
 Film színház
 Június 27, 30. Villemossek felé
 A legizgalmasabb amerikai film. 14 éven felülieknek. James Cagney
 Előadások: hétfőn 6, 8, vasárnap 2, 4, 6, 8 órákor.

kossuthi demokrácia nemes forrásából fakadtak. Itt valóban visszhangra keltek Ortutay miniszternek legutóbb Szegeden tett kijelentései. „A magyar demokráciát elsősorban nem a szuronyok, hanem a nevelők építik és ővják.” A nevelők tudatában vannak, hogy mivel tartoznak az ország lelki újjáépítésének és a magyar demokráciának.

Vigszir ház
 mozi
 Debrecenben először a minden eddigig felülmúló új tarzan-film:
Tarzan New-Yorkban
 Az izgalmas, a kalandok, a bravurok filmjei
 Előadások: ma 2.30, 4.30, 6.30 8.30, hétfőn 4.30, 6.30, 8.30 órákor.

Öszinte szívvel üdvözljük a magyar kultúra demokratikus fejlődésének harcosát.

Egy parasztképviselő mondja... Beszélgetés Kiss Gergely nemzetgyűlési képviselővel a Kisgazda Párt időszerű kérdéseiről, s a parasztság érdekképviseleti szervezetének szükségéről

A kisgazda-pártmozgalom régi, harcos élkatonája Kiss Gergely nemzetgyűlési képviselő, útszántó, Vészőre való ötvényen túl járó gazdaember. A tizenégyes világháborút, mint huszárörmszer harcolta végig. A náci világháború idején, Sztó. Jajék árvékkormányára alatt Kistarcsára internáltak, demokratikus és németellenes magartatása miatt. Elveit sokat szenvedett, szenvedéseiben széles látókörűvé tisztult, önképzés útján politikailag és gazdaságtudományilag művelt magyar ember nyugalomával, széles távlatokhoz szokott tekintete éles meglátásával vizsgálja a közélet jelenségeit. Pártunk politikájának időszerű kérdéseiről vele folytatott beszélgetésünket az alábbiakban adjuk:

— Képviselő úr, mint paraszttörvényhozó, miben látja a Kisgazdapárt legsürgősebb teendőit?

— Abban, ott, hogy híven a békesi program szelleméhez, pártunk tagjait fűtse át a szolidaritás legteljesebb gondolata. Pártunk így válik lelkeiben egységessé, erejében tömörre. Annyszor vágyunk erre, legyen hát ez valahára élő valóság. Akik pedig tagjaink közül nem ismerik a békesi programot azok ahelyett, hogy klikkekbe kalandoznának, külön utakra, inkább végezzenek magukban lelkiismereti vizsgálatot s utána az igazi szociális közösség jegyében éljenek lélekben is teljesen pártunk egységes soraiban.

— Mit tart a Képviselő Úr ma is legidősebbnek a békesi programból?

— Mi, a partot egykor meg-alapító, ugymondjam, öreg kis-gazdák, vallottuk és hirdettük, hogy meg kell törni a bankok káros befolyását a mindenkori kormányzatra, mivel azon keresztül a nemzet egésze is káros hatás alá kerülhet, mind a közvélemény mind a gazdasági élet vonalán. Mondjuk, ezt a bank-megrendszabályozást mi a múltban még nem gondoltuk az államosítás jegyében, de viszont megfellekesítettük a politikára való káros, károsító befolyásuk miatt már régen is elengedhetetlennek tartottuk. Ugyanez a szempont birt annak idején ben-nünk azt, hogy követeljük a legerőteljesebben a kartelek szétrobbantását. Mert úgy lát-tuk, hogy a gazdasági szabadság a legnagyobb biztosíték a kisgazdatársadalom lelkiismereti szabadságának megővésére. Ez ellen pedig a kartelek rendszerében a legnagyobb veszélyt jelenti. Kézenfekvő ugyan hogy a gazdaságilag lebélye-zött embert, anyagi természetű szorongatásokkal olyan lelkiismereti megalkuvásig is lehet hajszolni, mely már a maga

visszatérő romlottságában egyenesen a nemzet, a magyar nép egészséges fejlődését fenyegeti.

— Hogyan látja a Képviselő Úr pártunk helyzetét a koalícióban?

— Koalíciós partnereinket meg akarjuk győzni arról, zicsenek hátsó gondolataink. A társadalmi kiegyenlítődést akarjuk, azt, hogy mindenki, munkája után meglegje méltó helyét a dolgozók Magyarorszá-gában. Le kell, hogy építsük minden oldalán a bizalmatlanságot, ez azonban éppen úgy partnereinkre is kötelező erkölcsileg, mint mireánk. A koalíciót fenn kell hogy tartuk s mi, eszímás kisgazda képviselők ezért minden erővel küzdünk a jelenben és jövőben is. Tudjuk ugyanis, hogy a magyar élet erőit egyedül a pártok összefogásával tudjuk úgy tömöríteni, hogy az végeredményben záloga lehessen a magyar újból való fel-emelkedésének. Magyarországot újjáépítésének. Károsnak tartom, ha a pártokból belől azon viaskodnak apró csoportok, ki legyen államtitkár, vagy miniszter a párt sorából, mert hi-

szén pártembereink a koalícióban úgyis a párt egységes utasítása szerint kell, hogy eljárjanak. Tehát így egyéni kilengések a politikában nem érvényesülhet.

— Szükség van-e Képviselő Úr szerint parasztságunknak megfelelő érdekképviseleti szervezetre?

— A magyar agrár társadalom, hiszem, hogy megtanulja, miszerint pártszempontokon felelemelkedve, hátsó tendenciák nélkül saját jövőjéért tömörülnie kell. Így vitathatatlanul meg tudja majd védeni tisztességes, bátor és erős kiállással, szervezetszerűen is a maga érdekeit, minden más irányú, ellene törő tevékenységgel szemben. Ez véleményem szerint egyben döntő lépés is válik a társadalmi kiegyenlítődés felé. De egyedül csak így boldogulhat parasztságunk. Ellenkező esetben, ha érdekei megvédésére tömörülni képtelen lesz, akkor hatalmas tömegei dacára is, szervezetenlenségében szethull, s mindenkor tehetetlen játékszerévé válik az érdekei ellen tetszerően törő erőnek.

A pozsonyi Petőfi szobor sorsa

Egyik múlt számunkban Petőfi Sándor debreceni szobrának felállításával kapcsolatban felvetettük, hogy új szobor helyett Debrecen városának meg kellene kisérelnie pozsonyi márványszobrának megszerzését. A pozsonyi származású Farkas Lajos, aki a gondolatot felvetette, érdeklődött Pozsonyban, hogy az 1918-ban eltávolított szobrászati remekműnek mi a sorsa. Tegnap kapott választ, mely szerint a Petőfi szobor sértetlen állapotban van és ezidő szerint a Szlovák Nemzeti Bizottság palotájának lomtárában várja bizonytalan sorsát.

A szobor iránti érdeklődésről a Pozsonyban megjelenő „Cas” című szlovák újság is megemlékezett csütörtöki számában. A lap ezeket közli:

„Debrecen kéri a bratislavai Petőfi szobrot. Debrecen város tanácsa elhatározta, hogy az 1848 centennáriumban Debrecen Petőfi Petrovics Sándor költő szobrát felállíttatja. Ezzel kapcsolatban Farkas Lajos Pozsonyban elmenekült magyar, beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, mely szerint Pozsonyban 1918 előtt a mai Hviezdoslav (Csillag) téren volt Petőfi Petrovics szobrot, melyet a trianoni béke után eltávolítottak, megszerették. A szobor jelenleg a S. N. R. (Szlovák Nemzeti Tanács) palotájában, az egykori Grassalkovich ház lomtárában fekszik. A debreceni városi közgyűlés elhatározta, hogy

illetékes magyar kormánykörök-höz fordul, hogy diplomáciai úton kiséreljék meg ennek a szobornak megszerzését.

A pozsonyi szlovák lap közleménye téves adatokat tartalmaz, mert Farkas Lajos nem adott be kérvényt ez ügyben a városi tanácshoz és a közgyűlés sem határozta el a diplomáciai lépés megtételét. Mindössze annyi történt, hogy felhívta a nyilvánosság figyelmét a lomtárban porosodó Petőfi szoborra, melynek méltó helye valóban sehol sem lehetne másutt, mint Debrecenben. Most, hogy sikerült megtudni, hogy a szabadságharc halhatatlan költőjének remekbe készült márványszobra megvan, időszerű lenne a megszerzés módjának kérdésével foglalkozni.

Simon-Kovácsot átadták az ügyészségnek

A bigámiaival és okirathamistással vádolt Simon László, aki Simon Kovács József néven a debreceni közellátási ügyosztály vezetője volt, a rendőrség a tegnapi napon átadta az államügyészségnek. A bűnügyi osztály befejezte a nyomozást Simon ügyében. Az államvédelmi osztály azonban tovább folytatja a vizsgálatot azokra a felbukkanó hírekről vonatkozóan, hogy Simon nyilas pártszolgálatos lett volna.

Az Arany Bika étterme újászervezésével bevezette reggeli, ebéd, vacsora 15 Ft
 Ebéd vagy vacsora abonenseknek 10 szelvény 57 Ft adóval és kiszolgálással együtt.
a napi penziót,
 Cigány! Jazz!

Dinnyés Lajos miniszterelnök és Dobi István államminiszter, pártelnök tegnap este megérkeztek Debrecenbe

Tildy Zoltán köztársasági elnök ma délelőtt érkezik A diplomáciai kar és a sajtó képviselői különvonattal érkeztek

Országgrázó lesz a mai debreceni Aratóünnep, sőt az érdeklődés túlmegy az ország határain, amit bizonyít a külföldi sajtó nagyfokú érdeklődése. — Soha még vidéki esemény iránt nem tanúsított olyan érdeklődést a külföld, mint a debreceni ünnep iránt.

Tildy Zoltán köztársasági elnök az Aratóünnepre ma délelőtt gépkocsin érkezik. Dinnyés Lajos miniszterelnök, Dobi István Államminiszter, pártelnök és Impon Ferenc főtitkár már tegnap megérkezett. A tegnapi nap folyamán igen sok nemzetgyűlési képviselő jött Debrecenbe, számos kisgazdapárti képviselő és a koalíciós pártok kiküldöttjei is itt vannak.

A miniszterelnököt az Arany Bika bejáratánál Öry István főispán pártelnök üdvözölte szívből jövő szavakkal. Ugyancsak üdvözölte a miniszterelnököt Szabó Kálmán polgármester, Szász vezérőrnagy és Molnár György rendőrelvezető, a kapitányság vezetője. A miniszterelnök a közönség eljenzése közben ment be a szállóba. — Ugyancsak tegnap este megérkezett Kuthy László altábornagy, a honvédség szemléelője, akit Szász vezérőrnagy fogadott.

A mai Aratóünnepség útmutatója

Ma, vasárnap reggel fél 8 órakor küldöttség viszi a Kisgazda Párt debreceni szervezetének új zászlóját a református Kistemplomba, utána a Szent Anna-utcai római katolikus templomba.

Reggel 8 órakor a felvonulók a Nagyalomás előtti téren gyülekez-

dott. Különvonaton érkeztek a külföldi követek, valamint a külföldi és belföldi sajtó képviselői. Itt van a svájci követ, a francia követ, spanyol köztársasági kormány ügyvivője, a cseh követség képviselője, mára még több diplomáciai személyiség érkeztek.

A külföldi sajtó rendkívül nagy számmal van képviselve, itt vannak a moszkvai Tass iroda, a brit Reuter ügynökség, az amerikai United Press, a New-York Times, a francia, svájci, finn, dán, svéd lapok, illetve hírtünetek képviselői.

A magyarországi lapoknak csaknem mindegyike képviselteti magát, úgyhogy számszerint 80 ujságról van Debrecenben. A „Debrecen” szerkesztősége tiszteletükre a Páll sörözőben uszonat adott. A külföldi és belföldi sajtó képviselőit kellemben lepte meg a magyaros vendégszeretet.

Megjelent a sajtó munkatársai körében Dobi államminiszter és Impon Ferenc főtitkár, Öry István főispán, majd innen kimentek a hadifogolyátvevő állomásra az érkező hadifoglyok üdvözlésére.

Délelőtt 11 órakor a debreceni

pártszervezet zászlóavatása az Arany Bika előtti téren, Beszél Bajcsy-Zsilinszky Endréné.

Avatás után az Új Kenyér ünnep. Az Új Kenyér felajánlása a köztársasági elnök útján a nemzetnek. Tildy Zoltán köztársasági elnök beszéde.

Az ünnepélyes aktus után a Kisgazda Párt politikai nagygyűlése. Beszél Dinnyés Lajos miniszterelnök és Öry István főispán, a párt vármegyei elnöke.

Gyűlés után kivonulás a Nagyerdőre, ahol közébed lesz.

Délután 4 órakor a Független Ifjúság népi bementője a nagyerdei Stadionban.

Este 6 órakor a Független Ifjúság népi bemutatója a Csokonai Színházban.

Este 8 órakor nagyszabású Aratóbál az Arany Bikában.

Délután 5 órakor a debreceni Tildy Zoltán népi Kollégium ünnepélyes felavatása a köztársasági elnök jelenlétében. Az ünnepély a Kollégium Simonyi út 19. sz. alatti épületében lesz.

Este 6 órakor a Magyar-Jugoszláv Társaság debreceni szervezetének alakuló közgyűlése a köztársasági elnök jelenlétében, a Városháza közgyűlési termében.

Segélyhely a Bikában és az Alföldiben

Az aratóünnepen a nagygyűlés idején két segélyhelyet állítanak fel. Az Arany Bika halijában és az Alföldi Takarékszövetkezet épületének lépcsőházában lesz segélyhely, ahol délelőtt 10 órától délután 2 óráig első segélyben részesítik a mentők a hőség következtében segélyre szorulókat.

A Kisgazda Párt a búzaár kérdését megegyeszer a Gazdasági Főtanács elé viszi

Bárános Károly megválik a földművelésügyi tárca vezetésétől, a Szövetkezeti Központ elnöke lesz

A Független Kisgazda Párt politikai bizottsága pénteki ülésén úgy döntött, hogy a búzaár kérdését még egyszer a Gazdasági Főtanács elé viszi. Megvitatták a külföldi diplomáciai

személyi kérdéseket is és a külügyminiszter rendelkezésre bocsátotta a párt által javasolt névsort.

A Szövetkezeti Központ elnökevé a politikai bizottság Bárá-

nyes Károlyt jelöli, aki szilárdan ragaszkodik ahhoz az elhatározásához, hogy a közeljövőben megválik a földművelésügyi tárca vezetésétől.

Zárt ajtók mögött tárgyalják a Marshall-tervet Párisban

A három külügyminiszter pénteken délután első összejövetelén elhatározta, hogy azonnal nekifog a Marshall terv értelmi tanulmányozásának. Már az első ülés komoly munkával telt el. Azt, hogy a miniszterek a legközelebbi kérdés megvitatásával kezdik munkájukat, alátámasztja az a tény is, hogy már első ülésükön elhatározták a legnagyobb figyelmet, legalább is az első ülésekre vonatkozóan. Mivel úgy döntöttek, hogy megbeszéléseik titkosak lesznek, a péntek délutánra tervezett sajtóértekezletet sem tartották meg. Az első ülésről, amely este 8 óráig tartott, semmiféle közleményt nem adtak ki. Úgy tudják, hogy délután tartják a legközelebbi ülést. A Figaro értesülése szerint Bidault azt a javaslatot nyújtotta be, hogy a segélytervet az összes európai nemzetek szerepeljenek Spanyolország kivételével. A francia sajtónak általában nem tetszik, hogy zárt ajtók mögött folyik az értekezlet.

A londoni rádió párizsi tudósítója jelenti, hogy a Párisban tanácskozó külügyminiszterek előreláthatólag arra összpontosítják erőfeszítéseiket, hogy testületet létesítsenek, amely elkészíti majd Európá-

ra a Marshall-tervet, és a nagyszabású kimutatásból kitűnt még, hogy milyen erőforrásokkal rendelkezik a gazdaságilag meggyötört világrész és hogy ott milyen külföldi támogatásra van szükség. Előreláthatólag a német problémával is foglalkoznak Párisban a külügyminiszterek,

mert Európa jövőjéről nem lehet határozni anélkül, hogy a német kérdést ne rendezzék. Remélhetőleg ezt a problémát kizárólag gazdasági oldalról igyekeznek megközelíteni, mert ha politikai megoldással kísérleteznek, akkor az értekezlet könnyen zsákutcába juthat.

Tildy elnök és Mrazovics Karlo beszélnek a M.J.T. alakuló közgyűlésén

A mai debreceni ünnepségek sorában országos, sőt nemzetközi jelentőségű esemény lesz a Magyar-Jugoszláv Társaság debreceni csoportjának alakuló közgyűlése, amely délután 5 órai kezdettel lesz a városháza közgyűlési termében. Ezen a gyűlésen két kiemelkedő esemény is lesz, az egyik az, hogy az ünnepi beszédet Tildy Zoltán köztársasági elnök mondja, a másik pedig, hogy Mrazovics Karlo, a demokrátiás Jugoszlávia első budapesti követe itt fogja elmondani első nyilvános jellegű beszédét a követi szék elfoglalása óta. A bevezetőt Szabó Kálmán polgármester mondja, a Magyar-Jugoszláv Társaság budapesti központja részéről pedig dr. Szántó György szólal fel. Az ünnepi közgyűlést követő művészi

műsoron dr. Molnár Imre zeneakadémiai tanár délszláv népdalokat mutat be. Palotai Erzsébet előadóművésznő jugoszláv költők magyarra fordított verseit szavalja. Csuka Zoltán, a MJT főtitkára pedig Ivan Goran Kovačevićről, az immár világhírű horvát vértanú költőről beszél és „Tömegsír” című nagy költeményéből mutat be részletet.

Az a mély és erős vonzalom, melyet a magyar nép a délszlávok iránt szinte ösztönyszerűen érez, bizonyossá teszi, hogy a Magyar-Jugoszláv Társaság debreceni ünnepségét zsúfolt házfogja végighallgatni.

Prága. A csehszlávok igazságügyminiszter utasítást adott, dolgozzanak ki javaslatot a halálbüntetés eltörlésére.

Jönnek Jönnek

hangzik a kiáltás a sorompók oldalainál és a dombtetőn felsorakozott tömeg között. Erre mindenki elhallgat, ragyogni kezdenek a szemek, a mosolyok és a remények, s ha csak egy lépést is, de igyekeznek mindenki előbbre jutni.

A kanyarban valóban látszik már a füst, utána feltűnik a zöldággal, virággal díszített fekete mozdony. A katonák kerek egyre jobban lassulnak, s egyszerre megszűnik a gőz és a sisztergése is. Megállt a vonat.

A végeláthatatlan vagonosor ajtajában mosolygó katonák visszaintegnek a várakozóknak, majd felszedik csomagjaikat s gyorsan kiszállanak. S oly szép az, hogy mikor először lépnek a hazai földre, mindenfelől száll feljükk az üdvözlés: Isten hozott benneteket!, hogy egy pillanatra még ők, a sok viharban megedzett emberek is elérzékenyek.

A várakozóknak még nem szabad átlépni a síneken oda, ahol a kiszállás és sorakozás folyik, de akik már meglátták hozzátartozóikat, azok előtt nem lehet akadály. Kipirult arcú fiatalasszony szalad le éppen a dombtetőről, s mindenről, mindenkiről megfeledkezve kiáltja a nevét a ládáját éppen most levő katonának: Laci, Laci! A következő pillanathoz már egymás karjaiban vannak, s egyszerre mondják: Csakhogy már itt vagy!

Nem messze tőlünk őszhajú ember kérdezi: Debrecenben vagyunk? Egyszerre talán tízen is kiáltják felé az igent, de ő már nem figyel oda, mert közben valaki hátulról átölelte. Megfordul és szemben találja magát a kisebb fiával, aki éppen olyan fogoly volt mint ő, s mint kiderül, egész idő alatt töle az ötödik vagonba lakott. A sor már megindult mellettük, lassan ők is beleállnak. S amint ránéznek a mellettük haladóra, nagyon furcsán érzik magukat. Nem tudják sirjanak-e, vagy nevéssenek, mert az meg a nagyobbik fiú a Karesi.

— És én még azt hittem, hogy legalább tíz éven belül, Szegegyeny anyátok, hogy gazdálkodni vajjon egyedül? — tűnődik az apa, majd az eljövendő öröm ragyogásával arcán megállapítja: Na de lesz most egyszerre öröme!

Közben elől jászlik a zenekar, de hangjait tulszárnyalják az itt is, ott is feltörő örömkriáltások. A állomástól a Pavillonig sorfalat állók közül kiválik egy fiatal lány s szalad előre megmondani az örömhírt egy édesanyának: Balogh néni! Balogh néni! Itt jön a Pista! A könnyes szemű édesanya ránéz s kiolvassa a ragyogó szempárból, hogy a Pista hazatérése nem csak neki nagy öröm. Megérzi, hogy a fia már nem sokáig marad egészen az övé. De nem szól semmit, csak végig simít a kislány sötét haján.

A templom előtti sorokból „kilóg” egy fiúcska. Anyja mögött mindig lábujjhegyre áll, hogy minnél jobban áttekinthesse a haladó sort. És abban a pillanatban, mikor megszólal az esti harangzó, megáll előtte a férje: Marika! Hazajöttem! Az asszony nem szól, mert nem tud szólni, csak csókolja azt a régen nemlátott kedves arcot, ahol éri. Majd lehajol a kicsiért, de az apa gyorsabb. Karjára veszi s ahogy elindul, folyton beszél hozzá: Nahát, hogy nekem milyen nagy fiam van! Hogy a Jancsika meennyire megnőtt. De hozott ám valamit apuka a nagy fiának! — A gyermek tágranyított szemekkel nézi a barna arcot, hiszen most látja először. Néhány napos volt csak, mikor

az apának el kellett menni. Náci, de nem szól, csak átfonja apró karjaival a nyakát. És egyszerre csak előkerül a nagy zsebkézből egy csodaszép kis repülőgép, amit apuka neki faragott. Majd mikor a kezébe veszi és mosolyog, kicsi felér arcát odaszorítja annak a sötét arcához, akiről most már az ő szíve is érzi csalhatatlannal, hogy az ő édes, drága apukája. S ahogy mennek tovább hárman a sok lebarant sötétruhás férfi között, a fehérbluzos, fehérarcú szőke gyermek úgy világit, mint egy örömfáklya. Mindenki mosolyog, aki csak látja őket.

De nem messze tőlük haladnak ketten, akik nem bírják nézni ezt a mérhetetlen boldogságot. Őket nem várta senki, pedig hazatértek ők is ebbe a városba. És az egyik előbb már azt is megtudta, hogy felesége már máshoz ment. Ez a család pedig rettenetes. Hiszen ő azért bírta ki távol az öt esztendő, mert hitt a jövőd boldogságában, a feleségében, és az elhagyta őt. No de ez az élet. Menni kell tovább!

Akik nem debreceniek, azok is elszomorodnának kicsit, ha meg nem szólalna egy fiatalember, mikor meglátja a szerencsés bajtársát, aki már az övével lehet: — Na nekünk még van egy napunk, míg eddig elérünk. Igaz, hogy hazatértünk már is, de csak holnap leszünk otthon. De a holnap azután a miénk!

Ortutay miniszter debreceni programja

Ortutay Gyula kultuszminiszter vasárnap részt vesz a Tildy Kollégium felavatásán. A miniszter hétfőn és kedden is Debrecenben tartózkodik.

Hétfőn 9 órakor a hadifoglyokórházat látogatja meg a miniszter. Tíz órakor a tankerületi főigazgatóság beosztottjait fogadja, majd a Dóczi leánynevelő intézetben és a Kollégiumban tesz látogatást. Megkoszorúzza Csokonai Vitéz Mihály szobrát. Délután a Svetits intézetet, a Sámsony-utj általános iskolát látogatja meg, küldöttségeket fogad, a színház előadását tekint meg. Este Debrecen város látja vacsorán vendégül Ortutay minisztert.

Kedden a miniszter a tanfelügyelőség beosztottjait fogadja, délelőtt az egyetemi tanácsüléseken vesz részt, meglátogatja a klinikákat, délután a pártoknál tesz látogatást, majd a Déry Múzeumot tekint meg.

Kereskedők tüntető zárása

Az ország kiskereskedői hétfőn este a budapesti Sportcsarnokban tiltakozó nagygyűlést tartanak a kereskedelmi, elsősorban az állami vállalatok nyomasztó és tisztességtelen versenyének megváltására. Kedden délelőtt a nagygyűlés határozatát memorandum formájában átnyújtják a kormányzatnak s ennek átadásakor délelőtt 11 órakor az ország valamennyi kiskereskedése tüntetésből 10 percig zárva tart.

Jön az amerikai liszt

Zürich, június 28. (MTI) Az a negyezer tonna liszt amelyet annak idején a berni magyar külkereskedelmi kirendeltség vezetője vásárolt amerikától, most már teljes egészében Antwerpenbe érkezett. A belga vasutak a vagonokat egészen Budapestig rendelkezésre bocsátották, hogy a szállítmányok minél gyorsabban megérkezzenek Magyarországra. Eddig kb. 2500 tonna liszt érkezett Budapestre, most pedig elindult Budapest felé újabb ezer tonna. Ez a liszt mennyiség lényegesen hozzájárul a magyarországi liszthiány enyhítéséhez.

Hétfőn, június 30-án NYILIK MEG LORD URIDIVAT helyén ÖRY SÁNDOR 30 éve ismert elegáns URIDIVAT szabósága, ugyanott SZEKERES harisnya, női és férfi fehérnemű szaküzlete. PIAC-UTCA 42. szám.

Nevelők napja Debrecenben

Alexits államtitkár és Babirák alelnök a nevelés problémájáról és a pedagógusok helyzetéről

Szombaton délelőtt tartotta meg nagygyűlését a Pedagógusok Szabad Szakszervezete az Arany Bika nagytermében. Részt vett a nagygyűlésen dr. Alexits György kultuszállamtitkár és dr. Babirák Mihály országos alelnök is. A szervezett pedagógusok nagy számban jelentek meg, nemcsak a helybeliek hanem a környékbeli falvak és tanyaközpontok tanítói is.

A Himnusz elneklése után Sas István debreceni elnök mondott beszédet. Megemlékezett a nevelők hősi munkásságáról. Felvetette a kérdést, hogy mit kapott és kap ma is ezért a tanító? A stabilizáció idejében javulás volt észlelhető súlyos helyzetükben, de ma már mindennek emelkedett az ára, csak a fizetést nem emelték. A magyar demokrácia a magyar nevelőktől függ, mert a jövőd az ifjúsággal áll vagy bukik.

Dr. Babirák Mihály volt a következő szónok. A központ üdvözlését hozta a nagygyűlésnek, majd megemlékezett róla, milyen hatással volt rá az a készülődés, amelyet Debrecen népe az Arató Ünnep sikerének érdekében kifejt. Csodálatos találkozást látta ebben az anyagi és szellemi erők találkozásának, amelyeket testvéri összefogásra készítet ez az ünnep. Az anyagi újjaépítés egyedül nem segíthet az országon. A Szakszervezet hősi munkájáról beszélt ezután az alelnök, amelynek eredményeképpen létrejött a szétagolt pedagógus csoportok egysége. Óriási feladat előtt áll a magyar nevelő — mondotta tovább — egy szörnyűsége kor után, amely gyűlölni tanított a krisztusi szeretet helyett, amikor azt tanították, hogy az egyén nem számít, minden csak a közösség. A múltért legalább is részben a nevelők teszik felelőssé, pedig sok-sok nevelő hatalmas erőfeszítéseket tett az igazság védelmében. — A demokrácia sikere a nevelőktől függ becstelenségek nélkül nem lehet semmiféle társadalmi rendszert felépíteni. A nevelő feladata tehát: embert nevelni, tisztalokk, becsületes embert, megtestesíteni a beszennyezett, meggingott lelkeket.

Végül kijelentette, hogy az országos vezetőség továbbra is támogatja a pedagógusokat minden erejével, hogy a nemzet napszámosságából a nemzet tisztelt munkással lehessenek.

Ezután dr. Alexits György államtitkár szólalt fel.

Alexits György államtitkár beszédében hangoztatta, hogy az a tény, hogy a pedagógusokat az ország egyik legértékesebb rétegét gyengén fizetik meg, összefügg az ország viszonyai val. Utalt arra, hogy az elmutt rendszerek mennyire kihasználják a pedagógusokat s egyoldalú művelődési politikát folytattak. Ma életszükséglet, hogy jó tanító legyen. A három éves törvénymódosítás a helyzet javulását fogja jelenteni. A nemzeti jövődelem kedvezőbb elosztása mellett 21 millió helyett 51 milliót tudunk adni fizetésemelésre és nevelői pótlékra. Augusztus 1. után meg kell választani a státuszrendezést. A nemzet áldozatvállalásáért a pedagógusok cserébe jobban tanuljanak, mint eddig, tanulják meg, mit jelent ez a szó: demokrácia. Nem olyan demokratákra van szükség, akik kimeznek május

1-én egy nagy vörös szallaggal, mert különböző színű szallagokat igen olcsón lehet vásárolni — mondotta. — Pozitív demokratikus eszelekedetekre van szükség, különösen a vezető állásokban levőknél. Végül a pedagógusok szervezetének megoldására váró programjáról szólt.

Az államtitkár beszéde után hozzászólások hangzottak el.

Sütkősd Ferenc a balmazújvárosi pedagógus csoport nevében kijelentette, hogy bár sok szép ígéretet hallottak most, örülni csak akkor fognak, ha az ígéretet valóra is válnak. Nem kérnek aránytalan kedvezményeket, de hozzák arányba a fizetéseket, hogy ne kapjon többet a kétkézi munkás, mint a szellemi dolgozó. Es ha nyomorogni kell ebben az országban, akkor nyomorogjon mindenki egyformán. Babócsai János és Nagy Kálmán beszerezési csoport felállítását kérték, amely gondoskodik a nevelők textillel és bőrruval való ellátásáról. B. Nagy Kálmán a különböző társadalmi osztályokkal való összefogás elengedhetetlen fontosságát hangoztatta, Molnár

József a szervezett munkások együttérzését fejezte ki és kérte a tanítókat, hogy a jövőd ifjúságát becstelenséggel demokratikus szellemben neveljék.

Dr. Babirák Mihály válagzában a hozzászólásokra konkrét adatokat terjesztett a nagygyűlés elé a beszerzési csoportokra vonatkozóan. Kijelentette, hogy a fővárosban már működik ilyen beszerző csoport, amelynek működését ha az anyagiak lehetővé teszik, már is kiterjesztik a vidéki városokra és a tanyákra is. Ezek textil- és bőrruukat hat-nyolc havi részletfizetés ellenében nagykereskedői áron fognak a nevelők részére rendelkezésre bocsátani.

Dr. Alexits György hangoztatta, hogy minden erő latbavetésével az árak letérését fogják siettetni a többtermeléssel. De hogy ezt siker koronázza, minden társadalmi osztálynak közre kell működnie.

Sas István zárószóval véget ért a gyűlés, amelynek közönsége délután a Csokonai Színházban megleltette a Kommunista Párt színijátékainak előadásában „Az ördög cimborája” című darabot. Este társas vacsora volt.

Ortutay kultuszminiszter:

Olyan lesz ez az ország, amilyennek ifjúságunkat neveljük

Ortutay Gyula kultuszminiszter péntek délután látogatást tett a csepeli Neményi papírgyárban, ahol megtekintette a gyártási folyamatokat és személyesen is meggyőződött arról, hogy milyen mértékben lehet biztosítani az új állami tankönyvek kiadásához szükséges papírmennyiséget. A miniszter a gyár kultúrtermében összegyűlt munkássághoz rövid beszédet intézett. Felkérte a gyár dolgozóit és rajtuk keresztül minden magyar papírgyár munkásait, hogy segítsenek a minisztérium munkájában, hogy az új demokratikus tankönyvek számára elegendő papírmennyiség álljon rendelkezésre hogy az összes minden iskolába eljuthassanak azok az új tankönyvek, amelyek ifjúságunkat végleg a valódi demokráciára tanítják meg.

— Jól tudjuk azt, hogy a demokráciát nem lehet szorongókkal megtartani. A demokrácia nem erőszakkal akarja fenntartani magát, hanem a neveléssel, meggyőzéssel. A magyarság jövője azon áll, vagy bukik, hogy az elkövetkezendő 3 éves tervek során tudunk-e szellemileg, vagy gazdaságilag és politikailag szilárd demokráciát felépíteni. — Olyan lesz ez az ország, amilyennek ma neveljük ifjúságunkat. Ezt a célt szolgálják majd az új tankönyvek.

A miniszter beszéde után Thaly Lajos, az üzemi bizottság elnöke a gyár munkássága nevében ígéretet tett arra, hogy a munkásság minden tőle tehető megtesz annak érdekében, hogy az új tankönyvekre kellő mennyiségű és jó papír jusson.

Az Egyetem tanévzáró közgyűlése

Az egyetem akér és képes is a magyar regeneráció nagy és küzdelmes munkájában résztvenni...

A debreceni Tudományegyetem szombaton tartotta tanévzáró közgyűlését. Az egyetem 33. tanéve zárult most le. A tanévzáró ünnepély istentisztelettel kezdődött az egyetemi templom alagsorában, amikor is dr. Czeglédy Sándor hittudományi tanár és dékánja hirdetését ígét és imádkozott. A közgyűlés a központi egyetem III. emeletén folyt le. A Kollégiumi Kántus énekelte el a Himnuszot, majd dr. Bozöky Ferenc rektor nyitotta meg a közgyűlést. Vázolta az elmúlt tanév nehézségeit. Új alkotásokra, régi terveink megvalósítására, egyetemünk fejlesztésére nem is gondolhattunk — mondotta —, nem gyengeségből, hanem a háborús összeomlás viaszatlan mostohasága miatt. Majd rámutatott, hogy a munkát megnehezítette a tanszékek elégtelensége, sok tanszék betöltetlensége a felszerelés hiánya, a hallgatók nehéz helyzete. A főcél volt a megmaradt értékek

megmentése és megindult a lelki építés is a békés munka jegyében. Vallottuk: egyetemünk akér és képes is a magyar regeneráció nagy és küzdelmes munkájában résztvenni.

Ezután dr. Bacsó Jenő, a jog- és államtudományi kar dékánja olvasta fel igen értékes értekezését, majd kihirdették a múlt tanév pályamunkáira beérkezett pályázatok elbírálását és bírálatát. 150 forint jutalmat kaptak pályamunkájuk elismeréseképpen: Borsay Ede hittan-hallgató, Ormay József, Melles Ödön, Antalffy József joghallgató, Fekete Zoltán, Szabó Sándor, Kocsir László orvostanhallgató, Nikodémusz István és Fazekas Árpád szigorló orvos, Jeney Klára végzett hallgató, dícséretet kapott dr. Baranyi Irén. A Kántus énekelte el végezetül a Szózatot és ezzel a tanévzáró közgyűlés véget ért.

GUMIK

Ia. Külsők — Belsőik gyermekokcsikhoz. Ragasztókiolt és szelephéz. Olcsó női- és szabóvarrógépek gépszij, géptű, olaj. **VESZÉK:** Iró-, varrógépet, kerékpárt, rádiót. Soltész, Kálvin-tér 2.

Debrecen le szebb részén a Nagycsú bejártánál **TÓTH cukrászda.** Finom hústök, sütemények, lagylott Zene! Táncl! Kellemes estéket tölthet a nagyerdő cukrászdában. Az utolsó VILLAMOS ESTE fél 11 órakor indul vissza a városba.

SZILASI ANNA

kozmetikája

megnyílt. Arcápolás, szempilla festés. Olcsó szolid árak! Csapó-u. 4. emelet. Zalogház udvar.

A termelési bizottság ülése

A termelési bizottság foglalkozott a városi tanács átiratával, melyben felszólította a bizottságot hogy a július 1-én meginduló kárbecslő szemle bizottságra küldje ki tagjait. A termelő bizottság Ménécs András Sipo Gábor, Szima József Bódi Sándor, Kovács János Szabó Miklós, Szűcs Sándor és Burai József tagokat küldte ki. A jegyzőkönyvet gyűjtő bizottság alakuló ülésére Szima Józsefet küldték ki.

A bizottság nem vette tudomásul, hogy a zöldhittel folyósítást beszüntették, mert még a bizottság szerint a hitelkeret nem merülhetett ki. Felhívta a bizottság az érdekelt gazdákat, hogy az állami inséges vetőmagokéval kapcsolatban 1946 őszén és 1947 tavaszán kölcsönbe adott vetőmag árát június 30-ig készpénzzel lehet kifizetni.

Kiállítás a Dériben

Méltán tarthat igényt a közönség legszélesebb rétegeinek érdeklődésére az a kiállítás, amely ma délelőtt nyílik meg a Déri-múzeumban. A kiállítást, amelyen képek és grafikák kerülnek bemutatásra, a Déri-múzeum igazgatósága, a város Szabadművelődési Felügyelősége és a Képzőművészek Szabadszervezetének debreceni csoportja rendezi. A legkifűnőbb helybeli művészek állították most ki műveiket: Balla László, Bánszky Tamás, Holló László, Gosztonyi Béláné, Menyhart József, Katona Gyula, Sennyei Oláh István, Zilahy Edit, Tamás Ervin és Tarr Zoltán.

A művészek gazdag, egyéni tehetséget sugárzó, stílusos kiállítását megleltintí Ortutay kultuszminiszter is.

Robbanóanyagok bejelentése

A honvéderületi parancsnokság felhívja a város és környékének lakosságát, hogy a használt, vagy bérelt területen levő mindennemű robbanóanyagot, bombát, löszert, aknát stb., július 10-ig a honvéderületnél, Pórtéfa utca 58. jelentsék be. A bejelentés írásban póstán, vagy élő szóval tehető meg. A már bejelentett, de eddig el nem szállított robbanóanyagot is célszerű újra bejelenteni. A bejelentett löszert és robbanóanyagot az elszállításig meg kell jelölni „Vigyázz, robbanó” felirással táblával.

Debrecen város Elektromos és Gázművei fizemi bizottságának kérelme a fogyasztókhöz

Az Elektromos és Gázművek üzemi bizottsága tervbe vette, hogy a felszabadulás harmadik évében az üzem dolgozói kb. 450 fő gyermeket közül a 8—14 éves korú, mintegy 100 fő gyermeket — nemre való tekintet nélkül — nyári üdültetésre egy hónapra hegyes vidékre küldi.

Ez elgondolást üzemünk igazgatósága és a városi tanács támogatja, azonban az üzem bevételeiből az üdültetés céljára szükséges teljes összeget nem tudja rendelkezésre bocsátani.

Ezért kénytelen az üzemi bizottság a fogyasztóközönség jóindulatú anyagi támogatását kérni. — Kérésünk — reméljük — kellő megértésre talál, mert hiszen nem felejtette meg elsenki azt a nagy áldozatot és

Szabó, bőripari és női-gépek speciális javítása Horváth Tihamér mdszerésznel, Hunyadi-utca 19.

KALAPJA piszkos, szakszerűen tisztítja, formázza IJ. DALMI kalaposmester Vár-utca 2. sz. Csapó- és Vár-utca sarok.

Ezen határidő után pedig csak terményben. Árpa és zab mászása kamattal együtt 36.40 Ft., buza és rozs ára szintén kamattal 33 Ft. A dohánybevéltőhivatal felhívja a termelőket, hogy a tavalyról elmaradt aszalykárpótlék és az idei termelési előleg második felét július elsején kiosztja. E napokon a Bánk, Fancsika, Haláp, Nagycsere, Macs, Nagyhegyes dohánytermelői jelentkeznek, 2-án a palligiek, dombostanyaiak, ondódiak szikgyakori gazdák. Jul. 3-án a gugyori, Tóth-telepi ebesi, bellegelői és ohatelekházi termelők, 4-én elepiek, szepesiek és kösülszegiek. A termelési engedélyeket 1946—47 evről vigyék magukkal Fontos, hogy a pénz ügyorség a dohányterületet felmérte és ezt az engedélyre rávezette.

önfeláldozó munkát, amelyet a művek dolgozói a fogyasztó közönség érdekében követten a felszabadulás után kifejtettek, hogy az Igentiszteit Közönség áram, gáz és vízellátásának zavartalanosságát a telepet ért 52 bombatalálat által okozott megrongálódás ellenére is biztosítsák.

Debrecen város polgármesterének engedélye alapján az üzem pénzbeszedői a július hó 1-től incassálásra kerülő számláinkkal egyidejűleg az Igentiszteit Fogyasztóknak gyűjtőívet mutatnak be és kérjük, hogy mindenki anyagi erejéhez mérten — egyszerűsítandokorra szólóan — bármily csekély összegű adományával legyen segítségünkre abban, hogy dolgozóink gyermekeinek egy havi gondatlan üdülő nyaralást biztosíthassunk.

A gyűjtésre kizárólag arcképes igazolvánnyal és a rendőrhatalóság kiűn engedélyével ellátott pénzbeszedőink jogosultak. Debrecen város Elektromos és Gázművei üzemi bizottsága.

Hírek a Szovjet-Unióból

Komszomolszk, az Ifjúság Városa, megleghangú táviratban üdvözölte Sztálin generalisszimust. A több mint 100.000 lakosú várost 15 esztendővel ezelőtt Sztálin kezdeményezésére kezdték építeni.

Fessenko akadémikus a Szovjet Tudományos Akadémiában rövidesen beszámol a Távól-Keleten legutóbb lezuhant hatalmas meteorit tanulmányozásának eredményeiről.

A Pravda megállapítja, hogy a szovjet szövetkezetek egyre növekvő szerepet játszanak az ország kereskedelmi életében. Nemcsak az áruforgalom terén jutnak egyre lényegesebb szerephez a szövetkezetek, hanem az árucikk árának alakulása szempontjából is. Igen sok árucikk máris olcsóbban kapható a szövetkezetekben, mint a kolhozok vásáraiban. A szövetkezeti forgalom Moszkvában az áruforgalom 21 százalékát, Leningrádban 18 százalékát, Kujbisevben 14 százalékát, Rostovban pedig 22 százalékát bonyolítja le. A Szovjetunió területén 17.600 áruház és szövetkezeti bolt működik.

Az Izsosztija a Testnevelés Napja alkalmából rámutat arra, hogy sok tömeg- és egyéni csúcsteljesítmény jellemzi a szovjet sportéletet, amely nemzetközi viszonylatban is az élen áll.

Üzlethelyiséget keresek

Piac-utcán.

Cím: a kiadóban.

Október 1-re befejezik az útgazdák telekkönyvezését Debrecenben és a megyében

Sohol a világon nem ragaszkodik úgy a paraszt a földjéhez, mint Magyarországon. A magyar paraszt egy a földjével, mindene a föld. A földreformmal a milliós mezőgazdasági proletariátus jórésze is földhöz jutott. Az új gazdák örömebe sokegig vegyült még a bizonytalanság érzése. A telekkönyv szerint még nem voltak tulajdonosai a kiosztott földnek. A telekkönyvezési eljárás hosszadalmasa és a munka nagysága miatt még ma is sok helyen az országban messze vannak az útgazdák attól, hogy telekkönyvileg bekebeleztesék tulajdonjogaikat.

Hogy állunk a telekkönyvezéssel Debrecenben és a megyében?

— tettük fel a kérdést dr. Szerdahelyi Ernőnek, a földhivatal helyi vezetőjének.

— Hajdúmegye községeiben, városokban a telekkönyvezés munkája szépen halad. Földes község volt az első, amelynek új

gazdái megkapták a telekkönyvi bekebelezési végzéseket. 1946. december 1-én ünnepélyesen adták át nekik a végzéseket. Ezzel majdnem egyidőben Hajdúböszörményben is elkészülték a telekkönyvezéssel, ezt követte: Hajdúnánás és Mikepécors. Püspökkladány két körzetre van osztva, az egyik körzet kiosztott 8179 holdját már telekkönyvezték.

Hajdúhadház, Hajdúsámson, Kaba, Józsa, Tetlén, Téglás, Vámospécors községeiben már befejeződtek a műszaki munkák az iratok már a telekkönyvi hatóságoknál vannak.

— Egyedül Nádudvaron van még tisztázatlan helyzet. Annak idején a földosztásnál 79 leány és 140 fiatal nőtlen kapott földet. A megyei földbirtokrendező tanács nem hagyta jóvá a törvényellenes szétosztást, az országos földbirtokrendező tanács is erre az álláspontra helyezkedett. Itt korrigálni kell még az elkövetett hibákat. Ez folya-

matban van.

— Debrecen hátramaradt a telekkönyvezésnél. A város nagy kiterjedése, a műszaki munkát végzők kis létszáma magyarázza ezt. Debrecenben csak egy földigénylő bizottság működött. Most a város 80 kilométer hosszú, 15 kilométer széles téglalap alakú területét 11 körzetre osztottuk. Tíz magánmérnököt szerződítettünk a műszaki munkák elvégzésére. Így most már sikerült elérnünk, hogy öt körzetben már a telekkönyvi hatóságok előtt vannak az iratok, a többi hatban még folynak a műszaki munkák.

— Mindenesetre minden okunk meg van remélni, hogy október 1-re a megye kiosztott 92.000 holdjának 20.000 új gazdája és 2.200 debreceni földhözjutott, akik közülbelül 20.000 holdat kaptak véglegesen, telekkönyvileg is magukénak mondhatják földjüket — tejezte be nyilatkozatát dr. Szerdahelyi Ernő, a földhivatal vezetője.

260.000 forint összegben ajánlották meg eddig hozzájárulásukat az érdekképviseletek a munkanélküliség elleni társadalmi gyűjtésre

Debrecen városa társadalmi gyűjtés útján kívánja előteremteni a közmunkán dolgozók július havi munkabéretét. Az elmúlt héten tartott értekezleten megválasztott szűkebb körű bizottság több gyűlést tartott, amelyen az egyes érdekképviseletek sorra ajánlották meg hozzájárulásukat.

Az egyházak július első vasárnapján a templomi perselypénzekkel járulnak hozzá a gyűjtéshez. Ma a lekipásztorok a szószékről hirdetik meg a gyűjtés célkitűzéseit, hogy a hívek az adakozásra kellőképpen felkészüljenek. Ezenkívül az egyházi alkalmazottak júliusi fizetésük két szálkáját ajánlották meg. Mindebből 5000 forintra számítanak.

A kereskedők és iparosok a Kereskedő Társulat és az Ipartestület révén 120.000 forintot ajánlották meg, ebben benne vannak a nagyüzemek és kisüzemek egyaránt. A Kisgazda Párt és a Paraszt-szövetség 40.000 forintot ajánlott meg.

A TEBE és a MAV szintén

A „DEBRECEN”-t kiadó vállalat 3000 forintot adott a munkanélküliség leküzdésére

A munkanélküliség leküzdésére, illetve a közmunkások júliusi foglalkoztatására megindított társadalmi gyűjtés során a „Debrecen”-t kiadó Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. igazgató-

40.000 forinttal kíván hozzájárulni.

A közalkalmazottak szakszervezetei 20.000 forintot, a munkás szakszervezetek 20.000 forintot ajánlották meg. A magánalkalmazottak szakszervezete 2000 forinttal kíván hozzájárulni az akció sikeréhez.

A MATEOS tagjai 8000 forintot ajánlották fel, a Fortuna exportvállalat 2000 forintot, a Kisfuvárosok szakszervezete 2000 forintot.

A debreceni mozik egy normál vasárnapi bevételük 10 százalékaival kívánják hozzájárulni az akcióhoz.

Most folynak még a tárgyalások az ügyvédek, az orvosok és a gyógyszereszek érdekképviseletével a megajánlás összege tárgyában.

A társadalmi gyűjtés szervezőbizottsága naponta újabb és újabb érdekképviseleteket, nagyobb egyéni cégeket hív meg, hogy közös tárgyaláson megállapítsák a hozzájárulást az akcióhoz, amelynek révén július 1800 debreceni közmunkán foglalkoztatott munkanélküli kenyéret biztosítják.

A vállalat fizikai és szellemi dolgozói nevében 3000 forintot juttatott el a gyűjtést vezető Ménes János h. polgármesterhez.

Júniusban több mint 20.000 magyar hadifogoly tért haza

Szombaton Fokszáni felől 1500 hadifogoly érkezett Júliusban 40.000 hadifogoly hazaérkezését várják

A magyar hadifoglyok tömeges hazaszállítása június elején kezdődött meg. Az első szállítmány június 4-én érkezett az átvévi állomásra s azóta naponként jönnek a szerelvények. Az elmúlt héten nem volt olyan nap, hogy szerelvény ne futott volna be.

Szombaton délelőtt kilenc órakor Fokszáni felől jött szerelvény. Ezzel a szállítmánnyal újabb 1500 magyar hadifogoly tért vissza otthonába. Az érkezők között 1469 létszámú állományú katona, 30 tiszt és 1 munkaszolgálatos volt. A hazatérők legtöbbje dunántúli volt. A foglyok jó egészségben vannak és ruházatulak is kitűnő.

Tegnap három debreceni volt az érkezettek között. Környékiek is kevesen voltak. A foglyok két és fél nap alatt érték Fokszánból Debrecenbe. A szombati nap folyamán hazatért hadifoglyokkal együtt június 4-ike óta már több mint 20 ezer hadifogoly jött haza. Könyven lehetséges, hogy a mai és holnapi napon újabb nagyobb szerelvények jönnek és így a júniusban hazahozott magyar hadifoglyok létszáma eléri a 25 ezret. Júliusban fokozódni fog a hazaszállítás üteme s e hónapban 40.000 hadifoglyot várnak haza.

A foglyokat megérkezésük után tertőtlenítik, majd a Pavillon laktanyában adminisztrációs munka következik. Különösen a táborgondnokság, élén Nánási Zoltán táborgondnokkal végző hatalmas munkát. Szinte órák alatt példás fejelemben és rendben történik egy-egy 1500-as szerelvény feldolgozása. Az önkéntes munkaerők és a konyhai személyzet is kitűnő munkát végez. A gyorsütemű munka eredménye az, hogy a hadifoglyok Debrecenbe érkezésük után néhány órával már elindulhatnak otthonukba, hogy rég látott szeretteikkel találkozzanak.

Mára, vasárnapra is várnak szerelvényt Debrecenbe. Valószínűleg Fokszáni felől jönnek ismét hadifoglyok. Ertesülésünk szerint ma megtekinthető a hadifogoly átvévi állomást a városunkban tartózkodó Tildy Zoltán köztársasági elnök.

A szombaton reggel Debrecenbe érkezett hadifoglyok névsora:

Debreceniek: Tunyogi János, Biharai István, Tóth Imre, Hajdúböszörményiek: Guttman Andor, S.

Varga János, Kozák János, Tömöri Imre, Gajdár Imre. Balmazújvárosiak: Hajnal Imre, Asztalos Imre, Berettyóújfaluiak: Fésüs István, Balázs János, Fehérvári János, Bodoki Miklós, Ujhertótiak: Papp György, Papp Mihály, Komor Sándor, Pozsgai Gábor, Nyirbátoriak: Török György, Pál István, Kulcsár Sándor, Hajdúszoboszlóiak: Szakács Lajos, Barla Sándor. Komádiak: Balázs János, Kolozsvári István, Hajdúorosiak: Kassai János, Perce Mihály. — Varga Lajos Hajdúsámson, Bilda István Hajdúbagos, Berke István Vámospécors, Vass György Nyiradony, Pálfi István Hajdúhadház, File József Nyirbogat, Farkas József és Kiss Ferenc Tiszacsege, Pongrácz Antal Püspökkladány.

A tegnap hazatért hadifoglyok leg többje a 119. sz. kazáni táborból érkezett. Mintegy hétszázan a 147-es táborból Georgesz kaukázusi táborból jöttek. A Pavillon laktanyában Nagy Lajos miniszteri megbízott üdvözölte a hadifoglyokat, majd Zimonyi Gusztáv az MNDSZ főmegbízottja ismertette az MNDSZ fíradózásait a hadifoglyok hazahozatala érdekében és az ő segítségüket kérte az ország újjáépítéséhez és békés nyugalmanak megteremtéséhez. A hadifoglyok nevében Morhardt Károly köszönte meg az ünneplést és halálját fejezte ki a magyar miniszterelnöknek és az egész magyar kormánynak is, azért, hogy hazatérhettek.

Debrecenbe üzennek:

Penyige József Csapó u. festéküzlet (148—2), Mészáros György Kálvintér, gyógyszerár (245) Szabó Sándor szabómester (71), Enyedi Miklós tanár (148—25), Kovács Ist-

ván, Kontsek cég (148—5), Takács Gyula szds. (Fokszáni), Bálint Zoltán (148—21), dr. akunczyk Károly (148—25), Békési János (148—23), Horogh László (148—28), Vigh Gyula (148—28), Székelyhídi Pál (148—28), dr. Kádár Tibor zls. (149—2), Bogovics Zoltán, Kürthi u. 14. (148—25), Dobos József hdgy. (Fokszáni), Ungár Gyula hdgy (19), Boros Ferenc (148—26), Fekete Mihály apósának üzen, Török Bálint u. 25. (148—26), Papp László (149—2), Ortó Gyula zls. üzen Besz Gyula tanárnak ref. kollégium (148—25), dr. Varga Béla üzen Tamassy Lászlónak, Werbőczy u. 3. (449—), Feidl Péter kéményseprő, Csap u. 27. (194—4), Harasztai Sándor üzen Fekete Sándornak, Attila tér 6 (Fokszáni), Tinka János (38—2), dr. Bruder Károly hdgy (Fokszáni), Ricz Imre Piac u. 28. (148—25), Kovács István (148—26).

Kajdu, Biharmegyébe üzennek:

Szabó Gábor Hajdúhadház (145 5), Kati Márton Hajdúböszörmény (148—5), Szabó Imre Hajdúböszörmény (148—5), Szabó Mihály Hajdúsámson, Takács József Hajdúhadház (148—25), Gábor Antal Hajdúhadház (148—5), Kerekes Bálint Balmazújváros (148—25), Deák János Nyirbárány (148—25), Zöld Lajos Berettyóújfalú (149—7), Fényi Sándor Ujléla (149—2), Bőr Gyula jegyző Kaba Bocska u. 96. (148—25), Szokolai Antal Hajdúszoboszló Kettő 23. (148—25), dr. Kádár Tibor Derecske (749—2), Lévai Imre Hajdúböszörmény (148—26), Végvári József Berettyóújfalú, Csokonai u. (Fokszáni) Mecsei Pál Derecske (148—25), Csóka Gábor Konyár (148—26).

Nem adja bérbe a város a Hortobágy nagyobbik felét

Szabó Kálmán polgármester a földművelésügyi minisztériumban tárgyalásokat folytatott a Hortobágy ügyében. A jóváteletti hivatal jóváteletti átadóállomás céljaira az elmúlt év elejétől kezdve igénybevette a pusztá nagyobbik felét. A város először bérleti szerződéssel akarta tisztázni az ügyet. A pesti tárgyalások során azonban elálltak ettől a megoldástól. A jóváteletti híva-

tabnak ezidén nincs szüksége a Hortobágyra, mert a jóváteletti állatok átadása megynként történik. A Hortobágy hasznosítása szempontjából pedig előfeltétel, hogy a pusztá egész területét bérbeadják a földművelésügyi minisztériumnak.

A jóváteletti hivattal kötendő szerződés a tegnapi kisgyűlés elé került volna, de levették a napirendről.

Városi kisgyűlés

Szabó Kálmán polgármester elnökletével a városi kisgyűlés tegnap összeült. A Szociáldemokrata Párt a munkanélküliség levezetésére újjáépítési alap megteremtésére önálló indítványt nyújtott be, amelyet a kisgyűlés előtt dr. Erdős Imre ismertetett. Egy megalkotandó szabályrendelettel csekély összegű számlabélyegek felhasználását írják elő a szórakoztatási iparoknál, valamint a luxuscikkeknel. A város adóhivatalához 10 forintos napszámbér mellett 18 napra 30 kiegészítő munkaerőt vettek fel, hogy az 1947. évi adóveket a pénzügyminiszter által megállapított határidőre, július 5-re elkészíthessék.

A kisgyűlés elhatározta, hogy

a Hortobágy utáni tetemes földadóhátralek 1945 és 1946-ra eső részének törlesztését kéri a pénzügyminisztertől. Ezekben az években nem jövedelmezett a Hortobágy. A kisgyűlés elutasította az OTI kérését, hogy hadi-gyógyszertárt állíthasson fel, ahol a pénztári tagok gyógyszer-szükségleteiket beszerzhessék. A meglevő 23 gyógyszerárt mellé még három új gyógyszerárt felállítását tartotta szükségesnek a kisgyűlés. Az egyik közösi gyógyszerárt lenne, a város belsőségén, a másik kettő pedig a külsőségén, mint magángyógy-szertár: az egyik a Téglavetőben, a másik a Rokkantelepen, vagy a Tégláskertben.

Tanyai művelődési központok, szabad iskolák, népfőiskolák a szabadművelődés 3 éves tervében

Debrecen város szabadművelődési tanácsa véglegesen megalkult. Az alakuló ülésen egyhanguan a következő tisztkart választották meg: elnök lett dr. Juhász Géza, alelnök dr. Papp István, titkár Vajda László, jegyző Varga Imre. A kultuszminisztérium jóváhagyásáig az ügyeket ideiglenes intézőbizottság viszi, amelynek tagjai a vezetőségben kívül még Csenki Imre és dr. Koczogh Ákos. Dr. Asztalos Sándor szabadművelődési felügyelő ismertette a szabad művelődési három éves tervet, amelyet a tanács egyhanguan magáévá tett. A terv szerint 47 művelődési központ létesül a tanyákon és a kertészekben, hat népfőiskola, 30 alsófokú és 6 kö-

zép-fokú szabad iskola, továbbá hangverseny és kiállításorsorozatok teszik teljessé a tervet. A műkedvelő anyaggal való ellátás céljából Debrecenben műsor-központot létesítenek. Allandó bábshíndzát állítanak fel. Szabad színjátszó versenyek szorgalmazzák a színjátszás felhívását. Vándorhanglegyekközpont segítségével a tanyavilágban is művészi színvonalú hangversenyeket fog rendezni a szabad művelődés.

— Doktoravtás. A debreceni egyetemen Csorba Gyulát és Daróczi Pált a jogtudományok, Kiss Kálmánt és Csabai Tibort „summa cum laude” a bölcsészeti tudományok doktorává avatták.

Komplett hálók, kombinált szobák, recamierek, festmények, szőnyegek, valamint magános bútorok a legolcsóbban kaphatók

Ivány Endre
lakberendező és bútorkereskedő, rektárban

Piac-u. 67. és Püspöki palota
Nagytemplommal szemben
Ugyanott mindenféle bútorok vétele.

MEGNYILT PIAC-U. 42. sz. alatt

PISKOLTI
Játék üzlet.

Saját készítésű mély-, sport-, gyermek-kocsik és mindenféle játékaruk állandó nagy raktáron.

IMPERIAL SZÁLLÓ
Budapest, VII., Rákóczi-út 90.

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Teljesen újjáépítve és újjonnan felszerelve. Hideg-meleg folyóvíz! Központi fűtés! Méltányos árak! Fürdőszobás szobák! Csend! Tisztaság! Kényelem!

DEBRECENI

Szabad Szó

SZABAD KENYÉR Szabad a száj már két éve... Beszélhetünk ottan s évek...

OSZSZEFOGADÁS Császár Lászlót a Dinnyés mellé fogadták meg az osztrák...

MILYEN ALAPON OKOLJAK MINDEN BAJERT A DEMOKRACIAT? János bácsi egész életben az erősen...

A HÉT LEGDRÁCÁBBS VICCE — Olvasd? Beiga-Kongóban két...

PARLAMENTI TUDOSITÁSBÓL Sulyok Dezső sulyok kifogásokat...

KÉTI SZTIVISELOI PANASZ Csökkent a bankjegyforgalom. Vezem...

A PEKÉK UNNEPE A Kenyér Ünnepe után a pékek is...

NOCSAK Szabó Kálmán polgármester lemondott...

IGY IS JO Abbahagyták a Dögenfeld-ér rendezését...

SZINHAZ A színházban „Mégértették a műveltségünket”...

SAVANVU VENDEL SÓHÁJTÁSA Nem lehetne a privátizációnkat is...

VALASZTAS LESZ Illetékes helyen kijelentették, hogy a...

JOSKA — NEM JOSKA Kézelésünk hosszú ideig élen álló...

AZ ELEGETLEN — Jövő e már jórónyora lesz Debrecenben...

IFJABB ARIZETID A VIGMOZIAN — Képlek ez a „Pamiri sakál”...

JAVUL A GAZDASÁGI HELYZET — En már csipra állítottam az...

IDEÁLIS FELESÉGE VAN — En nem ismerem más nőt a fele...

PIACI HELYZETKÉP A debreceni piacról még Kolumbus...

UNALLO TÖPRENGÉS Nem lehetne-e a piaci hangzórókon...

JELLENZŐ Az utódn két érin hálad előtünk...

HOGY MIKET HIRDETHETK MANAPSÁGI Komoly meletkötésből, a „Debrecen”...

ELŐRELÁTO EMBRRR... — Miért tezed a pénztáradra, a...

MÉG EGY HIRDETÉS Mérték utáni cipő készítésre el...

SZERENCÉS KROPACSEK Kropacsok Vendel zöldségkereskedő...

A magyar föld himnusza Péter-Pálkor

Irla: Móricz Zsigmond

A nagy magyar író idáig könyvben meg nem jelent írásai között találtuk ezt az...

Oh Nap, legelőször téged köszöntelek, mert zálad nélkül nem volna fény és nem volna...

Tündöve nézek körül Péter-Pál napján s hallom a megpendülő kaszát. Oh, ember, mily szerény vagy, felszínem porrétegének...

Olyan vagyok, mint a jó anya. Aggódom nézem, hogy medencém édenkertjében mily rosszul éltek...

Tanuljatok egymástól, óh népi! Oh magyarság! Nem kísértet s nem boszorkányság a nemzetek...

De nézem, nézem lehetetlen dolgaitokat. Figyelj ide, egy kis dolgot mondok. Magyarországnépe ma nyolcmillió. Ebből a...

ges, a gyermekek tízezerszámra szenvednek tüdővészben, tüdőcsúchuruban, légsúchuruban, mirigyben, golyvában és ideggyöngeségben és megszámlálhatatlan tömegük vérszegénységben...

Sok mindent nem értek meg, mert én az Egység vagyok és te a Millió külön létezés. A millió egy szétszóródik a semmiségbe...

PÉTER-PÁLKOR

Kassa pendül, aratni kezd a négyűllék az áldott kéve és keresz, Nap sűti őket, barna bőrkű eg, gyűrt homlokuk már lét ereszt...

Hajolnak az érett dús halászok, Kassák nyomában dűlnek rendbe mind Dolgoznak az izmos hős kaszások, az ősi törvény, ősi rend szerint.

Péter-Pálkor ünnepe a föld fia, kit itten áldott, vert a szor keze. Száján szitok száll és száll ima.

Ha az ég alatt bűszvihart neszel, És nincs megállás, szó és nincs mese, De a munka végén dalol s énekel.

BÉKEFFY GÁBOR

Hídi-vásár régen és ma

Jazz-zene és „rotyogós-ban da” párba a keddi vásáron Debrecen az országban és a külföldön évszázadok óta úgy ismer...

Debreceni lovakból, tehenekből Európa nyugati és keleti országai egyformán szerezték be szükség...

Mindenfitt, ahol két ember megérti egymást, erő és lehetőség terem a jövő számára.

Gyermekeim, éljétek és szeressétek egymást, ahogy én szeretlek benneteket. Mert én sohasem vonom el magamat senki fia elől...

Jó bornak nem kell cégér! TIP-TOP Söröző-étterem megnyílt Bajcsy-Zsilinszky-u. 2. szám alatt. Vigmozával szemben. Kifűnő uradalmi fajborok. Pogári sörök! Szelid áruk!

nyok szerint. Mindössze 600 jászág cserélt gazdát a kcső déli órákig elnyult vásáron.

A fejlődéssel persze vele járt a kirakodó vásárok megjelenése is. Ezúttal a vásárnak ez a része nem volt jelentékeny, mert néhány eszmadián, szígyártón, ostorkészítőn, seprűgyártón, mézeskalácsoson és kocsi gyártón kívül más szakmabeliek nem jöttek el a hídi vásárra.

Végül egy-két szó a csárdáról is. A vásár alkalmából Pál Sándor, az ismert debreceni vendéglősmester...

G. Szabó Kálmán előadása a Magyar-Szovjet Művelődési Társaságban Folyó hó 30-án, hétfőn délután...

CSEPEL, CSODA hat kerékpárok havi, rádiók 12 havi részletre. MAYER EMIL cég Kossuth u. 13. Baththány u. 5. Telefon: 330.

Esernyőt csak szaküzletben vásároljon. Javítást, áthuzást legolcsóbban vállalok: Ernyőszalon, Piac-u. 77.

Épület festés, BALOGH Csapó-utca 55.

Cserépkályhák ZIRKULI Hal-köz 6. Javítást, átrakást vállal helyben és vidéken.

Új vaskereskedés! Fábrián és Szabó vaskereskedése megnyílik hétfőn, Piac-u. 36. szám alatt. (Régi posta épület) Telefon: 740.

TISZÁNTÚLI KISGAZDASÁG

DEBRECZEN 7. OLDAL
1947. VI. 20.

Isten áldását

Kívánja ma az ország népe a magyar parasztság verejtékes munkájára. Ma, amikor ősi magyar szokás szerint szerie az aranykalászos, ringó búzátáblák fölött megpendül a kasza, szeretettel megbecsüléssel néz a föld népe felé az ország minden fia, tekintet nélkül arra, hogy fizikai munkával szolgálja-e a nemzetet, vagy pedig az értelmiségi munka frontján dolgozik a szebb holnapért. Talán sohasem várta még az ország lakossága olyan reménykeltve az aratás eredményét, mint az idén. Mert a kalász, mely lehull a magyar paraszti erős keze alatt, a több kenyér, a jobb jövő képét csillantja meg a háború viharában annyira megtépázott nép előtt. A föld a magyar élet alapja — az életadó kenyér nyomán fakad ebben az országban az újjáépítés, az országépítés minden lehetősége. Ma, június 29-én tisztelet, becsület és a testvérek kiábró szeretet adásának a magyar parasztnak!

Ügyeljünk az aratásra

Egész évi munkánk függ az aratástól. De nemcsak munkánk eredményét befolyásolja az aratásnak helyes időben való megkezdése, hanem ettől függ a termésnek használhatósága is. Ezeket tudva megfontolandó: mikor arassunk? A kései aratásnál nemcsak nagyobb a szemvesztés, hanem nagy a minőségi romlás is. Nem szabad szem elől tévesztetni azt sem, hogy a késedelemmel a jégverés esélye is nő.

A búzát legjobban sárgaérzékeny aratni, mert ekkor legkisebb a szemvesztés, (pergés), kisebb a megszorulás veszélye is, a búzaszem szép pirosszínű lesz, ami annak acéloságát biztosítja, ebben az időben legjobban a búza sikértartalma, ami igen fontos, mert csak az ilyen búzából süthetnek jó kenyeret, fozlós kalácsot vagy pánlikás fánkot.

A búza sárgaérésekor a szalma szinte sárga, lényűl és nem török, hanem szívós. A szem már nem zöld, megsárgul, belseje puha és tégszerű, a szár levelei már könnyen letörnek és a szemek könnyen kettétörhetnek. A sárgaérésben aratott búza azonnal kevésbé köthető azonban helyes estig kevésbé hagyja és csak este rakjuk képékbe. Általában a gazdák szeretnek akkor aratni, amikor a búza teljesérésben van, ilyenkor a szemek erősen peregnék, így az aratás már nagyobb veszteséggel jár, azonban a búza minősége még nem romlik nagymértékben. Elég gyakran lehet azzal is találkozni, hogy már túlérett gabonát aratnak. Túlérett búza szalmája kemény, könnyen török, színe pirosszínű, a kalász már könnyen letörök és a szem igen könnyen hull. A túlérett búza lisztjéből nem lehet jó kenyér, fozlós kalácsot tudva és szemelőtt tartva, a legkeresőbb lesz búzáink aratása.

A rozs aratását legjobban teljesérésben végezzük, mert ha előbb aratják, akkor sok lesz a szorult szem. A rozsnak teljeséréskor a szalmája még szép sárga és eléggé szívós, a szem pedig már kemény. Ha a rozst túlérni engedjük, akkor aratáskor nagyon hull, a belső készült kenyér tésztaja nehezen kel, ezért olyan sok a bodagos kenyér. A szalma és a kalász is könnyen török.

Arpa aratása már kicsit körülényesebb, mert ez attól függ, hogy az árpát miként akarjuk értékesíteni. Ha az árpát mint sörárpa akarjuk eladni, akkor az árpát teljesérésben arassuk, mert ekkor a szem szép fehér és lisztesebb. Ezt keresik a sörgyárak, mert nincs benne zöldesem. Ha az árpát takarmányozásra akarjuk felhasználni, akkor a teljes érés előtt arassuk, mert a szalma jobb lesz takarmányúnak, igaz, a szem között több lesz a zöldes, ami azonban takarmányozási értékét nem rontja. Őszi árpát sohasem arassuk teljesérésben, hanem előbb, mert teljeséréskor a kalászok igen könnyen letöröznek.

A zab aratására nagyon figyelni kell, mert ha kicsit is mekésünk,

sok zabsem hull ki, ha pedig korábban aratjuk, sok a léha szem. A zab akkor aratandó, ha a zágylója és a szalma sárgászínű, a szalma bütykei is kezdenek sárgulni. Az aratására nagyon vigyázzunk, hogy a kasza takaróvesszője ne érje a zágylót, mert

akkor sok szemet kiver. A zab a képékben igen könnyen lemelegszik, ezért leghelyesebb a zabot nem azonnal kévébe kötni, hanem 1-2 napig markokban hagyni és reggel a harmattal kévébe kötni s jó felszáradás után rakni csak képékbe.

Fontos tudnivalók a cséplési rendeletről

Az idej csépléssel kapcsolatban az alábbi rendelkezéseket hozom az érdekeltek tudomására.

A cséplőgép tulajdonosa (bérleje) köteles cséplőgépét a cséplés megkezdése előtt olyan állapotba hozni, hogy a szemvesztés és a szemlőrés a legkisebb mértékű legyen.

A cséplőgép felelős vezetője köteles a lakóhelye szerint illetékes járási főjegyzőnél, városokban a polgármesternek legkésőbb 1947. évi június hó 30-ig legadalmal tételre jelentkezni. A debreczeni Szakszervezetek tartozó cséplőgéptulajdonosok és bérlok fogadalmal tételre a Szakszervezetek helyiségében Debrecen, Arany János utca 2. sz. alatt lesz június hó 28-án, Erről különben névre szóló értesítést fog küldeni a debreczeni Szakszervezetek bizottsága. A fogadalmal tételre a polgármester el látja a fogadalmal tételét tanúsító igazolvánnyal. Az, aki a fogadalmal nem tette le, cséplést nem vezethet.

A cséplőgép felelős vezetője köteles a cséplés megkezdését az illetékes közéleti elöljáróságának, polgármesternek bejelenteni, a cséplés folyamán pedig az elcséplelt gabonát pontosan lemérni, a mérés eredményét a mázsakönyvbe, a cséplési naplóba és a cséplési eredménylapra pontosan lejegyezni, általában a mázsakönyvbe, a cséplési naplóba és a cséplési eredménylapra pontosan foglalt utasítások szerint eljárni. Felhívom az érdekelteket figyelmükre, hogy ezeket az utasításokat a cséplés megkezdése előtt okvetlenül olvassák el, mert ellenőrzések alkalmával nem vehető mentőküldeménynek az, hogy a szabályokat nem ismeri. A mázsakönyvet, a cséplési naplót és a cséplési eredménylapot a Közelletársági Miniszter kéri el és azt Debrecenben a Szakszervezeti Székházban Arany János utca 2. sz. a. lehet a nyomtatvány megérkezése után átvenni. A múlt évi nyomtatványok nem használhatók. A mázsakönyv és cséplési napló ára 3 forint, a cséplési eredménylap-tömb ára pedig 6 forint darabonként. Ezeket a nyomtatványokat csak a fogadalmal tevőknek lehet kiadni.

A cséplési eredménylapot minden egyes cséplőtől külön-külön — gabonájának elcséplése után azonnal — 3 példányban kell kiállítani, az első példányt a Közelletársági Miniszter cséplés nyilvántartó kirendeltségének Budapesti II. Keleti Károly utca 18/b.), a másodikat a cséplőtő gazdálkodó gazdaságának fekvése szerint illetékes közéleti elöljáróságának (polgármesternek) kell elismervény ellenében átadni, vagy ajánlott levélben postára feladni, a harmadik példányt a tömbben marad. A nyomtatványok előírt rovatai pontosan olvasható frással töltenők ki. Ha az indigó átnyomásra már nem alkalmas, ki kell cserélni, mert csak az olvashatóan kitöltött nyomtatványok bírnak a továbbiakban bizonyító erővel. Az egyes gazdálkodók eredménylapjait nem egyenként, hanem összesítve minden hétfőn kell az említett hatóságoknak átadni vagy megküldeni.

Aratómunkáscsoport részére, amely a keresztekben kiadott aratórészt csépléti, közös cséplésti eredménylapot lehet kiállítani. Ilyen esetben az eredménylap 2. példányát az aratórészt kiadó gazdaság fekvése szerint illetékes közéleti elöljáróságának (polgármesternek) kell átadni vagy megküldeni. Több gazdálkodótól származó aratórészt csépléséről gazdálkodóknak külön eredménylapot kell kiállítani.

A cséplőgép vezetőjének ellenőrzésére a cséplőgépénél dolgozó munkások kötelesek maguk közül

cséplési rendeletről

a cséplés megkezdése előtt szótöbbséggel megbízott választani. Megbízottul a cséplőgépénél dolgozó bármelyik munkás vagy akár a munkavállaló (bandagazda) is megválasztható. A cséplőmunkások megbízottja köteles ellenőrizni, hogy a cséplőgép vezetője a jelen rendeletben meghatározott kötelezettségeinek pontosan és lelkiismeretesen eleget tesz-e. A cséplőmunkások megbízottja a legközelebbi közéleti elöljáróság (polgármester) előtt a jelen rendeletben vázolt kötelezettségeinek lelkiismeretes teljesítésére fogadalmat tenni köteles. A fogadalmal megtörténtéről a megbízott részére igazolvány lesz kiadva. A megbízott a cséplésre és a cséplési eredmény számbavételére vonatkozó rendelkezések pontos megtartásáért a cséplőgép felelős vezetőjével együtt büntetőjogi és anyagi felelősséggel tartozik.

A cséplést, valamint a mázsakönyv, a cséplési napló és a cséplési eredménylap szabályszerű vezetését, illetve kiállítását és általában a cséplésre vonatkozó szabályok megtartását — a cséplőmunkások megbízottján kívül — a következők ellenőrzik:

- a) a közéleti elöljáróság megbízott közegei vagy a közéleti közéleti bizottság tagjai;
- b) a járási főjegyző, városokban a polgármester, a közéleti kormánybiztos irányítása szerint;
- c) a közéleti felügyelőség;
- d) a közéleti kormánybiztos saját kiküldöttjei útján;
- e) a közéletiügyi miniszter, nyílt rendelettel ellátott közegei.

A helyszíni ellenőrzéssel megbízott közegeket a kiküldő hatóság igazolvással látja el.

Ha az ellenőrző közeg megállapítja, hogy a cséplőgép felelős vezetője a fogadalmat nem tette le, vagy a mázsakönyvet, cséplési naplót és a cséplési eredménylapot szabálytalanul vezet, illetve állítja ki, vagy a jelen rendelkezéseinek egyébként nem tesz eleget, a szabálytalanság megzúntatására azonnal intézkedik. Szükség esetén a közéleti felügyelőség kérelmére a közéleti kormánybiztos a cséplőgép felelős vezetője mellé — a cséplőgép tulajdonosának (bérlejtőjének) költségére — állandó cséplési ellenőrt rendelhet ki. Ha a cséplés alkalmával a megengedett nagyobb szemvesztés és szemlőrés mutatkozik, az ellenőrző közeg a cséplése azonnal megszüntetheti és a cséplőgép üzembehelyezését megtilthatja mindaddig, amíg a gépet rendbe nem hozzák.

Felhívom a cséplőgép tulajdonosokat (bérlejtőket), hogy a cséplés megkezdése után a cséplőtő gazdálkodó sorrendben keresse föl nem törtenhetik meg az, hogy kézben cséplőgépét váró gazdát kihagyva a következő gazda elcséplését vegye előre.

A bérceplést végző cséplőgéptulajdonosa a gépkeresetből a háztartásához tartozó minden elátatlan személy után legfeljebb 225 kg búzát, rozst, vagy kétszeresét saját háztartása kenyér és liszt szükségletére, továbbá a háztartásához tartozó minden személy után legfeljebb 150 kg árpát saját háztartása zsebszükségletének gortéghizálás útján való fedezésére megtarthat. Ugyanannyit tarthat meg az is, akinek tulajdonában több cséplőgép van.

Ha egy cséplőgép több személy tulajdonosa, a tulajdonosok, ha pedig a cséplőgépét a tulajdonos bérbeadta, a tulajdonos és a bérlet együttesen háztartási szükségletükre — a telti mennyiségtől függően — legfeljebb 11 mázsa 25 kg búzát, rozst vagy kétszeresét és legfeljebb 7 mázsa 50 kg árpát tarthat meg, még akkor is, ha háztartásaihoz együttesen 5 személy-

nél több tartozik. A cséplőgép-re vonatkozólag a 101.570/1947. K. M. sz. rendelet kihirdetése után bejelentett társtulajdonosi vagy bérleti viszonyt ebből a szempontból figyelembe venni nem lehet.

A cséplőgép tulajdonosa (bérleje) köteles a gépkeresetnek a háztartási szükségletére megtartható gabonamennyiségen felüli részét hetenként folyamatosan valamelyik gabonavásárlásra jogosult gyűjtőkerekedőnek a beszolgáltatásra vonatkozó szabályok szerint vételi jegy ellenében beszozáltatni. A gépkereset folyamatosan beszozáltatását a vételijegyek felmutatásával a cséplést ellenőrző hatóság közegei kívánságára igazolni kell.

A cséplőgép tulajdonosa (bérleje) köteles a gépkereset felhatalmázásáról a Magyarországi Bérceplők és Géptulajdonosok Országos Szövetsége útján a területileg illetékes Közelletársági Felügyelőségnek legkésőbb 1947. évi november hó 30-ig elszámolni.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés — különösen a gazdasági rend büntetőjogi védelméről szóló 8800—1946. M. E. sz. rendelkezési — alá nem esik, kihágást követ el és a 3440—1947. M. E. sz. rendelet 7. paragrafusának 1. bekezdése értelmében 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Rakjuk helyesen gabonaasztagainkat

A learatott és keresztberakott gabonának egy u. n. utóérésnek kell átesnie, hogy cséplhető, illetve asztagolható legyen. Ez a folyamat az időjárástól függően aratástól számított 6—10 nap alatt befejeződik. A viaszérésben learatott termést az utóérés után jó csiraképeségű, acélos magot ad. Ezután amennyiben a gazdának módjában áll a cséplést, úgy közvetlenül keresztből csépltesse termését. Ehhez szükséges azonban az, hogy cséplőgép és megfelelő számú igező idejében biztosan rendelkezésre álljon. Ha ezek a feltételek nincsenek meg, a gazda késedelem nélkül hordja termését asztagba, hogy az idő viszonyosságaitól megvédje.

Az asztagraakásra fokozott figyelmet fordítsunk. Az asztag helye sima, vagy inkább a környező területből kisé kiemelkedő legyen és előre gondosan takarítsuk fel. Miatán az asztag helyét száraz szalmával beegyzatjuk, kezdhetjük az asztag rakását. Nagyságára vonatkozóan számoljunk úgy, hogy búzánál egy keresztre kb. egy köbméter essen. Igen fontos, hogy az asztagolással a kévek minden irányban kössék egymást. A falak mentén a kévek állása a betelepített kalászos rész felé lejt-sen kissé és ezt kösse a hozzá csatlakozó belső kéve. Az asztag belsőt is jó tömőten rakjuk, mert ha ez laza, nagy lesz az ülepedés.

HIREK

— Mennyi gyümölcstermésére van kilátás? A közéletiügyi miniszternek hivatalos lapjának közlése szerint országsszerte általában közepes termésre van kilátás. A barackból aránylag jó termés várható, az alma viszont igen megcsenvedte a szárazságot. Az eddigi jelentések alapján májból 2000, körte 300, kajsi 2500, cseresznye 1200, meggy 400, szilva 1000, dió 400, őszibarackból 100 vagon termésre van kilátás az országban.

— A napraforgó szállítása. A terményforgalmi miniszteri biztosa a közéletiügyi miniszter által kiutalt napraforgómag szállításhoz is állíthat ki szállítási igazolványt.

— Szabad a sörteghús. Az egy mázsán felüli súlyú előérett termelői árat az eladó és a vevő szabad megégyezéssel állapíthatják meg. Árdragító viszályt elkövetni azonban tilos.

— Újabb 78 millió forintos hitelt sikerült biztosítani a már tolyósított hitelek felül a mezőgazdaság részére — jelentette ki Barányos Károly földművelésügyi miniszter.

— A mag- és hüvelyesértecsítő Szervezet alapokmányát aláírta a belügyminiszter.

— Tengermalmacot importál Danuból a földművelésügyi minisztérium a tenyegzbenaság elleni küzdelem sikeres folytatása érdekében.

a) az, aki cséplőgépét a cséplés előtt nem hozza olyan állapotba, hogy a szemvesztés és szemlőrés a legkisebb mértékű legyen;

b) a cséplőgép felelős vezetője ha fogadalmal tételre nem jelent be, vagy a cséplés megkezdését a közéleti elöljáróságának (polgármesternek) nem jelenti be, vagy az elcséplelt gabonát pontosan nem méri le, vagy a mázsakönyvet és a cséplési naplót szabályszerűen nem vezet, illetve a cséplési eredménylapot szabályszerűen nem állítja ki, vagy az illetékes hatóságoknak nem küldi meg, vagy nem a mázsakönyvben, cséplési naplóban és cséplési eredménylap tömbben foglalt utasítások szerint jár el;

c) a cséplőgépénél alkalmazott az a munkás, aki a cséplőgép vezetőjének ellenőrzésére megbízottal nem választ, továbbá, cséplőmunkások megbízottja, mint társtulajdonos;

d) a cséplőgép tulajdonosa (bérleje), aki a gépkeresetből a megengedett több gabonát tart meg, vagy a gépkereset lennmaradó részét hetenként nem szozgáltatja be vagy a gépkeresettel megszabott határidőben nem számolt el.

a tetőt képező hajazás besüpped és asztagunk a beázásnak lesz kitéve. A falakat úgy vezessük, hogy azok egyenletesen kissé kitéle hajadjanak. A falmagasság olyan legyen, hogy az asztagolható gabona keresztmetszete ketharmadát foglalja magába, mert a kimaradt egyharmadrész a hajazáshoz szükséges. Amikor a ketharmadrészt beraktuk, az asztag felületét igazítsuk ki egyenesre, ezután kezdjük meg a hajazást. Most a kalászával kifelé fordított kéveket szorosra egymás mellé rakva, egymást köve, az asztag belső részét fokozatosan emelve, húzzuk fel a hajazatot, úgy hogy a legünnög kalászával kévek végét a belső részbe rakottak jól kössék. A hajazat felületét kissé domború legyen, számtunk az ülepedésre. Mikor a két oldal teljesen összedött, szegjük be az asztag orsát. A szorosra egymás mellé rakott jobb- és baloldali kéveket kössük jól egymáshoz, célszerű a szegés két végén levő kéveket egy-egy hegyes karó beszurásával rögzíteni.

Ezután az asztag rakásánál előállított csurgást (kipergett szem) takarítsuk fel, cséplésgépi tároljuk. Az asztagot kis lefolyócsővel vagy gyök körül a célból, hogy a hajazatról lecsurgó esővíz elolyhasson. Tűzbiztonság okéért az asztag közelébe vízzel telt kádát helyezünk. Roskoványi Ernő

— Parasztember került az ország lótenyésztésének élére a földművelésügyi miniszter előterjesztése alapján. Ezt a fontos ügykört Szabó Kálmán nemzetgyűlési képviselő látja el, aki évtizedek óta foglalkozik lótenyésztéssel.

— Az áltólgi lástás céljaira újabb 288 katagistrális hold földet jelölték ki.

— Két rizstelep létesült Turkeven, egyenként 50 holdnyi területen.

— Híszaporodtak a rókák az ország legtöbb vidékén és kipusztítással fenyegetik a baromfiállományt. A bugaci 200 holdas kaszában egész falkákban járnak a rókák.

— Megalakult a Zöldmező Szövetség a zöldmezőgazdálkodás fejlesztése és védelme céljából.

— Az erdészeti munkabéreket megállapította a földművelésügyi miniszter. Eszerint az I. osztályú férfimunkás 1.35 forint, a II. osztályú 1.20 forint, a III. osztályú 1.10, a női munkás 1.24, a gyermekmunkás 70 fillér órabetrt kap.

— A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, hogy felül kell vizsgálni a gazdákra kirott legeltetési díjakat és azokat lehetőleg mérsékeljék. A társulatoknak záros határidőben belül jelenteniük kell, hogy a díjakat milyen mértékben csökkentették.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Időjárásjelentés: Mérsékelt északkeleti szél, változó felhőzet, többfelé, főként a délutáni órákban kisebb záporos, esetleg zivatar. A meleg tovább tart.

Ugyeletes gyógyszerárak: "Magyar Korona" Piac utca 4. sz. "Bocskay" Cegléd utca 22. sz.

RADIOMUSOK, Vasárnap: 7: Reggeli zene, 8: Hírek, 8:20: Népdal kórusok, 8:30: Peskó Zoltán orgonán, 9: Római katolikus vallásos felőra, 9:30: Evangélikus vallásos felőra, 10: Unitárius istentisztelet, 11: A debreceni Aratóünnep közvetítése, 13: Egy óra könnyű zene, 14: Hírek, 14:10: Hangszerek, 15: Nagy elbeszélők, 15:20: Engel Iván zongorázik, 15:45: Vasárnapi krónika, 16: Magyar nóták, 17: Hírek, 17:10: Magyar Parnasszus, 18: Vasárnapi beszélgetés, 18:20: Falurádió, 18:40: Ének a búzamezőkről, 20: Hírek, 20:15: Operatörzselemek, 21: A Rádió hangja, 21:10: Sport-hírek, 21:15: Táncezen, 21:30: Rádióankét 21:50: Hírek oroszul, 22: Hírek 22:25: A vasárnap sportja, 22:40: Kazal László énekel, 23: USA lemezek, 24: Hírek. — Euda-pest II, 10: Hangszerek, 17: Ot-oráni tea, 18: Hírek, 18:05: Opera-részletek, 19: Külföldi lapszemle, 19:35: Strauss-Lehár-est, 21: Hírek, 22: Hangszerek.

Debrecen város pótköltés-vetését kisebb változásokkal el fogadja a belügyminisztérium.

Szeptemberben kezdik kivorméni, novemberben adják ki a városi fát, a MALLERD, mint arról beszámoltunk, engedélyezte, hogy a város most kezdjen a 8000 urméter tartozását kitevő Jamennyiség kitermeléséhez. A nedvkerítés miatt most nem lehet a műfát kitermelni, mert repedések keletkeznek benne. A kitermelés során pedig műfának való anyagot is kivágának Szabó Kálmán polgármester sikertelen tárgyalásokat folytatott ebben az ügyben, így a város csak szeptemberben kezdhet hozzá a kitermeléshez. Három négy hétre telik a kitermelés. Novemberre feltétlenül kiadják a fát, teljes két évi huza-voza után végre megkapják azok, akik kifizették az árát. S akiknek most újra kell fizetni.

A moszkvai rádióban július 2-án hajnalban 0.30 órakor magyar fűd szerint a most megjelent Petőfi költésből orosz nyelven szaval Car-jov Mihail Sztalin díjas szavallómű-vész. A bevezetőt Hidas Antal írta mondja.

B-listások átképzése. Ertes-tem a rádió és autómotorszerű tanfolyamra jelentkezett hallgatók, hogy tanfolyami megbeszélés végezt kedden, július 1-én délután 5 órakor jelennek meg az Allami Felsőpariskolában, miután a miniszterium mindkét tanfolyam megtartását engedélyezte. A tanfolyamokra a helyszínen még néhányan jelentkezhetnek. Vármegyei Köz-munkatügyi Felügyelőség.

Névnapij született a har-madik kislia dr. Kovács Lászlónak, a közsémet orvosnak, a debreceni Vöröskereszt orvosának. A ked-ves "névnapi ajándékhoz" ismerő-sei, tisztelői sorra gratuláltak.

A Décsi teánytanúrium Ipari középiskolájában június 30-án dél-után 4 órakor lesz a telvételi vizs-ga.

Nyomozóirodában Baltazár 12. balatoni fűdőhelyekre előjeg-yezések is eszközölhetők. Gátocsy.

Schall tanciskolájában (Sas ut-ca 2.) július 1-én szűnidei tancian-folyam kezdődik. Csütörtökön, va-sárnap 7—11 óráig üszganc.

Granológusó irásából min-dent meg mond. Hozzártartozójáról is felvilágosít. Széchenyi 19.

Wolff parcellázásnál érdekelte-ket kérem hétfőn estig felkeresni. Hajnal u. 1.

EGYES pár női szandálók hi-hetetlen olcsón Oksónél, Sas u. 1.

TARTOS POLOSKAMENTES-SÉGET nyer bérházi lakása a leg-modernebb kontakt-eljárással. — Bocskó vegyész mérnök, Rákóczi 25.

Gyorsírást tanuljon a Simai gyorsíróiskolában Piac u. 73. Ál-lamvizsga. Vidékieknek vasutked-vezmény.

Dr. Erdélyi János klinikai ta-nárségéd, bőrgyógyász és kozmeti-kus szakorvos (Ságyvári Endre u. 5.) rendelését ismét megkezdte. Ren-dei délután 4—6-ig.

A Debreceni Ügyvédi Kama-rától 877—1947. sz. MEGHÍVO a Debreceni Ügyvédi Kamarának Debrecenben 1947. évi július 15-én, kedden délután 4 órakor, határo-zalképtelenség esetén pedig 1947. évi július 18-án, pénteken délután 4 órakor a Kamara hivatalos he-lyiségében (Piac u. 8-b. II. emelet) tartandó rendes közgyűlésére, melyre a Kamarának az Úr. 39, és 112. §-ai értelmében részvétellel jo-gosított tagjai ezennel meghívom.

Tárgyszorozat: 1. Jelentés az 1944 —46. évekről. 2. Zárszámadás 1946 augusztus 1-től 1946 december hó 31-ig terjedő időre. 3. Dr. Kovács Béla debreceni ügyvéd tettebeze-sése a Kamara 777—1946. szám alatt kibocsátott felhívása ellen. 4. Egel-leges indítványok, ezek tekinté-ben a kamarai ügyrend 34. és 35. §-ai az irányadók. Kelt a Debrece-ni Ügyvédi Kamaránál 1947. évi jú-nius h. 25. napján. Dr. Lévy Zoltán sk. a Kamara elnöke. A kiad-mány hitelűl Ujfaludiné ir. s. tisz-t.

Helyenként egyszer Ferenc Jó-zsef keserűvíz.

A debreceni törvényszék El-nökétől, 1947. EL. XVI. G. 8/Z. HIRDETMEY. A debreceni tör-vényszék elnöke közhírré teszi, hogy a debreceni Itélőtábla elnöke a folyó hó 12. napján 1947. EL. XXX. O. 7. szám alatt kelt rendeletével a 13.300/1912. I. M. számú rende-let értelmében a debreceni tör-vényszékre nézve az iratok selej-tezését engedélyezte. Selejtezés alá kerülnek az 1889. évi január hó 1-től 1915. évi december hó 31. nap-jáig keletkezett polgári peres ügyek, hagyatéki, végrehajtási és perenkívüli más ügyek, csődügyek, váltó és kereskedelmi ügyek, to-vábbá az 1900. évi január hó 1. nap-jától 1925. évi december hó 31. nap-jáig keletkezett fejelelmi és büntető ügyek, valamint a jövédéki kihágási ügyek iratai. Felhívom en-nélfogva mindazokat, akik a tent felsorolt iratok közül valamely iratnak a kiadását vagy további megörzözését kívánják, hozzád a ki-adandó vagy tovább örzendő irat pontos megjelölése mellett ezen hirdetménynek a Magyar Közöny-ben való megjelenését követő nap-tól számított egy hónap alatt indokolt kérelmet terjeszzenek elő. Deb-recen, 1947 június hó 24. napján. Dr. Sáfár László törvényszéki el-nök h.

PIROSPÖZSGAS, szeples, máj-folt, patlanás s ráncnélküli szép asszonyok, szép leányok hormon s vitamín dús krémekkel, napolajok-kal könnyen elkerülhetik arcuk s testük pihésedését s féltelmetes szárazságot. Csodaszép dresszies-tékek Földes vegyész mérnök szak-üzletében Bajcsy-Zsilinszky u. 1.

Kútba ugrott Nádudvaron Kis Ferencné Majoros Róza 38 éves asszony, földműves neje. Kiment a csordakúthoz és ott követte el az öngyilkosságot. Tették oka szerel-mi csalódás és elkeseredés. A kútból holtan húzták ki.

Romániai csempész vitte el a sikkasztás miatt feljelentett debre-ceni ügynök pénzét. Megirtuk, hogy Schön Vilmos Mester u. 33. sz. alatti lakos ügynök ellen több feljelentés érkezett be kereskedők részéről, mert pénzt vett fel tőlük azzal, hogy Albus szapant és fű-szerárukat szállít és sem az áru-kal nem szállította le sem a pénz-zel nem zámolta el. A kereskedők kára 10—12.000 forintra rug. Schön Vilmos kihallgatása során elmon-dotta, hogy egy romániai lakosnak adta át a pénzt, aki vállalta, hogy fűszert szállít érte és megszökött az átvett összeggel. Schön ügyében a rendőrség bejelente a nyomozást és átadták az ügyészségnek.

A Bika belső új terraszán ki-tűnő kimért borok mellett Ma-gyari muzsikál.

Szökése után 50 betörést kö-vetett el. A mult év végén megszö-kött a debreceni törvényszék jog-házából Mihucz László 43 éves tbbbszörösen rovttmultu egyén, aki akkor három évi fegyházbünté-tést töltötte. Előzőleg is igen so-kat ült már fogházban, fegyházban, sőt dologházban is. Szökése után Romániába ment át és Diószegen, majd Ermihályfalván, Nagyváradon követett el számos lopást, betö-rést, majd visszatért magyar terü-letre és itt követett el sorozatos lopásokot, míg most Nagylétán el-tojták. Eddig 50 lopást és betö-rést ismert be, Orizetbe vették.

Rögtönítelő bíróság elé kerül Galla István, aki szökése után jú-niusban Hajdúbadházon négy be-törést követett el, majd önként je-lentkezett. A jövő héten ül össze ügyében a rögtönítelőbíróság.

Ekezen Tóth Júlia közismert éttermében, Kossuth u. 11.

Jól és olcsón jön ki ha koszt-ját a nyári hőségben Tóth Julia ét-termből hordatja, Kossuth u. 11.

Italkedvelő betörők foszto-gattak egy korcsmában. Bőr Kál-mánné Deli sor 25. szám alatti ven-déglőjének ablakát ismeretlen tet-tések az éjszakai órákban benyo-mták és a sötét helyiségébe beha-tolva onnan 1000 forintot megha-ladó értékek rádiót, italt és élel-miszert loptak.

Ongyilkos nő a Petőfi kert-ben. Az elmúlt este a pályaudvarra menő utasok a Petőfi kertben a földön egy eszméletlen fiatalas-zonyt találtak. A vizsgálat megál-lapította, hogy Hanták Lajos kis-várdai lakos az eszméletlen nő, aki nagymenyiségű ismeretlen mérég-gel megmérgezte magát. Tarcájá-ban bűcsülevelet találtak, melyben azt írja, hogy családi okok miatt válik meg az élettől. Állapota sű-lyos.

Rablótamadás a Kishegyesi úton. Borbély Ilona magántisztvi-selő, Hatvan-utcai lakost a Kishe-gyesi úton az esti órákban három ittas egyén megtámadta, leütötte s pénz tárcáját 246 forinttal, vala-mint aranyóráját elrabolták. A rendőrség megindította a nyomo-zást.

itt az új termés! Kötött és szabadforgalmú terményeket legkedvezőbb feltételek mellett vásárol! Takács terménykereskedő, Debrecen-vásártér.

Esténként felüdülhet olcsón és kellemesen az Arany Bika terra-zsán.

Belrások a Svetits intézet ösz-szeg tagozataiban július 2-án, 3-án lesznek. A liceum és ipari közép-iskola I. osztályába alkalmassági vizsgálat után lehet felvételt kér-ni. Ez a liceumban 1-én, az ipari-ban 3-án lesz.

Az Állami Fazekas Mihály ál-talános iskolában június 30-án és jú-lius 1-én (kétlőn, kedden) délelőtt 9—12 óráig előjegyzést tartanak a következő iskolai évre. Előjegyez-nek az általános iskola I—IV (rég-i elemi) és V—VII. (régii gimnázium I—III) osztályába iratkozókat. (Hat- van u. 44. II. emelet, Igazgatóság.)

Szórakozunk az Arany Bika ujonnan átalakított belső terra-zsán. Olcsó árak!

A Nemzeti Bizottság politikai megbízhatóságot igazoló küldöttsé-géi, hó 30-án délután 2 órakor a városban I. em. 34. sz. szobájában ülést tart. Az érdekelte felek meg-jelenése feltétlenül szükséges.

Orvosi hír. Dr. Gódy Sándor bór és nemibajok szakorvosa, koz-metológus ismét rendel. Csapó ut-ca 1. sz. (Álföldi palota.)

A debreceni népbíróság szom-baton tárgyalta Pogácsás Mihály 36 éves nyomdai segéd munkás hajdúdogri lakos bűnügyét. A vád szerint Hajdudorogon a Révész-féle korcsmában a mult év szeptembe-reben demokrácia ellenes kijelen-tezéseket tett, majd antiszemita ki-tejezéseket használt és ezáltal taj és felekezete ellen izgatott. Pogá-csás azzal védekezett, hogy ittas volt, kettő hét liter bort és fél li-ter pálinkát ittak meg. A népbí-róság 6 havi börtönrre és vagyona egy huszard része elkobzására ítélte. A népügyész megnyugodott, a védő fellebbezett, amit a népbíróság el is fogadott. Ez ellen a népügyész felfolyamodást jelentett be.

Férfi fűrdődressz 19.98 Ft., gyermekharisnya fehér, zokni, nagy választékban Pethő közl-munkáipar Szent Anna u. 10.

Aranyvásárlásnál keresse fel Hajdú György ékszerüzletét Piac u. 52. sz. Apolló mozival szemben.

Már egy pohár jól hűtött Pol-gári sör mellett is élvezheti Ma-gyari Gyuszi muzsikáját az Arany Bika kerthelyiségében.

Közellátás

Köles kiutalás. Felhívja a közlelmezési ügyosztály a fű-szerkiskereskedők figyelmét ar-ra, hogy június hó 30-án, hét-főn köles kiutalás lesz a köz-lelmezési ügyosztály hivatalos helyiségében. Figyelmezteti az ügyosztály a fűszerkiskereske-dőket, hogy fenti nap jelenje-nek meg kiutalásukért, mert a következő napokon kiutalás nem lesz.

Jegyespárok figyelmébe! Va-lódi tömör 14 karátos arany kar-tyagűrűk, ékszerek, órák olcsó árban beszerezhetők Hajdú György ékszerüzletében Piac u. 52. Apolló mozival szemben.

A Bika belső új terraszán ki-tűnő kimért borok mellett muzsi-kál Magyarul.

GYORSÍTOTT NYARI GYORS-IRÓTANFOLYAM, géprótanfo-lyam kezdődik Naményiné gyors-íróiskolájában, Piac u. 58. Lino-leumházban. Vidékieknek vasít-kezdvevény.

Befőttes üveget vásároljon a „Keretezőboltban” Piac u. 89.

B. Mária Magda táncintéze-tében július 1-én nyári diák tanfo-lyam kezdődik, Péterfia u. 25.

Már egy pohár jól hűtött Pol-gári sör mellett is szórakozhat a Bika terraszán.

Tolcsvai (tokajhegyaljai) sajtatermésű O és UJ, valamint édes boraim literenként is kapha-tók, 6 forinttól. Piac u. 9. eme-let 7.

GYASZROVAT

Ozv. Trenosén Istvánné Horváth Mária 79 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Timér u. 25. Dan-kó temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok-nak, akik dr. Gergely Sándor el-hunyta alkalmából együttérző rész-vétükkel a nagy gyászt enyhíteni próbálták, ezuton mond halás kö-zszönetet a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok-nak, kik drága fiamnak temetésén résztülükkel fájdalommat enyhíte-ni óhajtották, ezuton monok kö-zszönetet. Ozv. Sima Gáborné.

Siremlékavatás. Edes apám Aulichricht Ferenc siremlékét 29-én az ünnepély után avatjuk.

KÖSZÖNETNYILVANITÁS

Ezuttal mondok hálás kö-zszönetet mindazoknak, akik szeretett férjem elhunya al-kalmából mélységes fájdalom-ban jóleső részvétüket nyilvánították, a temetésén résztvettek, ravatalára ko-szorút, virágot helyeztek.

Ozv. Hora Endréné.

VÁSZON-RUHA ING-KABÁT BALLONKABÁT VÁGÓ Széchenyi-utca sarok.

AKI EGYSZER megpróbálta TUDJA, hogy nincsen párja MOLNÁR és RÉTI IRÓGÉP műszerész mesterek szaküzletének, ahol: jutányos árak szakszerű munka fizetési kedvezmények Várják Önt is! Javítás, — karbantartás Vétel — Eladás — Csere FIAC-U. 53. Tel.: 647.

Varrógép, kerékpár eladás Horváth Tihomér műszerész, Kunyudi u. 16. Völegények és bálozó ifjak gondtűzője a VÉGH ruhakölcsönzője Vör-utca 1. Butorhuzatok, rolettáruak és vásznak, airik, léször és mindennemű kárpitos kellékek nagy választékban. Kádár (Wiener) KOSSUTH-UTCA 27. sz.

Fasarkat (japán, flopper) szakembertől vásároljon. Készítője: Jámbor István kaptaközéző, Kossuth-utca 49. Termelők figyelem! A Hajdúsági Tej- és Áru-forgalmi szövetekezet terményosztálya a volt Huszárlaktanya fedett lavar-dájában saját közlelésben megkezdte működését. Átvessz: adó-, kötött- és szabadforgalmú terményeket. Beszállításhoz szákol ad.

Harmincéves találkozó

Szombaton rendezték harminc-éves találkozójukat a református gimnázium 1917-ben érettségizett növendékei...

A találkozóon megjelentek: Os-váth Odón, Nyáry Béla, Csepregi (Frick) József az osztály egykori tanárai...

A bajóhadházi ref. általános iskola kitűnően sikerült tornaün-nepélyt rendezett és beigazolta, hogy az oktatás a legmagasabb to-kot is eléri...

A gör. kat. templomban jú-nius 29-én 7, 8 és háromnegyed 12 órákor olvasták meg...

A Debreceni Magyar Román Társaság f. hó 30-án, hétfőn dél-után 6 órákor rendkívüli közgyű-lést tart...

Kivégzések, Budapestről je-lentik: A jogerősen kötéltálati ha-lálraírt Hegedűs István vegyipari vállalkozó védője után...

NEUWIRTH üzlet MEGNYILT MARX ház, Szent Anna-és Piac-utca sarok. Karton kapható. Árak: Napozó 6.50, Női zokni 4.30, Fürdőruha 18.30, Férfi ing 21.50

Aratóünnep aratókoszorú, aratási szokások és hagyományok a Hajdúságban

Péter Pálkor, június végén országsszerte megcsendül a kasza: learatják az élelet, kezdetét veszi az aratás. A Tiszántúlon, a Hajdúságban, Debrecen környékén inkább takarásnak nevezik az aratást...

Búzacoszorú, virágkorona... Az aratás végén kötik az aratólegények, a marokszedő lányok, asszonyok a búzacoszorút, az aratókoronát, vagy aratókoszorút...

Előkerül a cigány, vagy valamelyik zenéhez is értő legény húz-a a talpalávalót és akármilyen fáról is a marokszedő lány, vagy az aratólegény, mégis tánc-raperdülnek, szórakoznak danol-nak örülnek az új kenyér ünne-pének, szórakoznak, de csak móddal, mértéktartással, mert másnap már máshol, talán még keményebb munka várja az aratókat...

El ne lépje az üszög... Sok helyen a Hajdúságban is, amikor átadják a búzából font koszorút, a háziaszony víz-et önt rá, néhány cseppet, hogy a jövő évi termés is biztosítva le-gyen, el ne lépje az üszög a bu-zát. És fel kerül a búzacoszorú először a terített asztalra, majd a mestergerendára, ott örzik, de a magot kiszedik a koszorúból és a jövő évi vetőmaghoz keverik...

Békebeli minőségű juta-gabonás zsák, vízmentes ponyva, gazdasági kötél-áru, szállítókötező és mindenféle zsinagáru nagy választékban. Kádár (Wiener) Kossuth-utca 27. sz.

amatáshoz, akkor az aratólegé-nyek meglepik a gazdát — ha tudják — és buzával megkötözik. Ha sikerül, akkor csak úgy sza-badul, ha váltástól fizet: pénzt ad, vagy bort ígér, máskülönben nem szabadul a búzától...

Amikor nem lehet, nem szabad aratni...

A Hajdúságban nem igen ba-bonások az emberek, így csak kevesen is tudják, milyen tilal-mak voltak régebben.

Szombaton este 1620 hadifogoly érkezett

Lapzárta kor jelentik: Márama-rossziget felől tegnap este 6 órákor újabb szerelvény érkezett Deb-recebe. A szerelvényen 1620 ma-gyar hadifogoly jött, akik jó egész-ségben vannak...

Akit eltemettek és most levelet írt

A halott üzen. Röviden így le-hetne jellemezni az alábbi törté-netet. Néha előfordul ilyen is a mai időkben, amikor talán nincs egy család sem, amelyik ne vá-rna haza valakit, apát, fiút, test-vért, kedvest. Mert hiába ült el a fegyverek zaja, senkinek bol-dogsága nem teljes addig, míg egy teríték üresen marad az asztalon, amelyhez már évek óta nem nyul senki...

Van olyan is, akit hiába várnak haza. Azért mégis történnék csodák, mint az alábbi történet mutatja, amikor a halott is üzen hogy nemsokára hazajön. 1945 januárjában egy katonaruhás férfi kopogott Szőnyi Pá-lné békéscsabai gazdaasszony lakásának ajtaján és elmondotta, hogy többé ne várja haza férjét. A komáromi harcokban haza fé-rjett, sokan látták, amint go-lytól találva összeesett. A gyer-mekeinkre vigyázz! — ezek vol-tak az utolsó szavai — mon-dotta a katonaruhás férfi, aki a gyászos hirt hozta.

Es az asszony hűségesen vi-gyázott két kis gyermekére. — minden nélkülözhető holmiját értékesítette az akkori inflációs időkben, hogy a férje holttestét hazahozza. Azt akarta, hogy ot-tal pihenjen a csabai temetőben abban a városban ahol született, tanult és családot alapított. Így talán könnyebb lesz elviselni a csapást — gondolta az asszony-ka naponként meglátogathatja a halottat.

Es haza is hozta férjét a ko-máromi katonasírból. Kibontot-ták a koporsót. A holttest a fel-ismerhetetlenség össze volt roncsolva. A keze azonban ép volt, rajta egy pecsétyűrű, mi-be a férje monogramja volt vé-sve. Kikutatták a halott zsebeit és megtalálták bennük Szőnyi Pál szkv. zsoldkönyvét, leveleit, családjának fényképeit. Az asz-szony belenyugodott a sors ke-gyetlen akaratába és férjét a bé-késcsabai temetőben helyezte örök nyugalomra. Minden reg-

gel friss virágot vitt a sirra és órák hosszat sirdogált a virágos sirhantánál. Özv. Szőnyi Pálné a halott édesanyja nem tudott beletörődni abba, hogy az ő fia meghalt. Ott volt ő is a temetésen, de könytelen szemekkel állt a koporsó mellett. Nem, az én fiam nem halt meg — egyre csak ezt az egy mondatot hajtogatta. Érzem, hogy nem halt meg, hiszen annyit imádkoztam érte — mondogatta. Bár kétségek gyötörték, gyász-ruhát sem akart felvenni. Azu-tán mégis felvette fekete ru-háját, hogy a szomszédok meg ne szólják. De rendületlenül hitt abban, hogy él a fia.

Szakszervezeti hírek

Fedrázók hétfőn délután fél 7 ó-ra-ko-zevegyes ülése. Buzamák meg-jelenése kötelező. Közmunka befeje-tés.

Fülöp Lajos villanyszerel-ési vállalata, Csapó u. 33-35.

Pipó Rózsi kölcsönkönyvtárban azonnal olvashat minden új könyvet. Piac-utca 7. l. emelet. Nyitva: d. e. 10-11, du. 3-7.

Szakszervezeti hírek: Fedrázók hétfőn délután fél 7 ó-ra-ko-zevegyes ülése. Buzamák meg-jelenése kötelező. Közmunka befeje-tés.

Az édesanya hitét még jobban megerősítette egy álom. Egyszer álomban megjelent előtte a fia, katonaruhában, sebesülten és ennyit mondott élek édesanyám és ha Isten megsegít, hazamegyek. A szomszédok valósággal eszelésnek tartották az anyát, ki mindig azt hajtogatta, hogy a fia hazajön.

Es minden nap eljárt a temp-lomban imádkozni, hogy a jó Isten segítse haza a fiát.

Hosszú hónapok multak el, azonban a fiú nem küldött sem-mi élejtelt magáról.

A napokban azután özv. Sző-nyi Pálné levelet kapott. Egy-szerű levelező lap volt, amikor elolvasta zokogni kezdett, de most már örömben.

A fia írt Odesszából. Azt írta, hogy nemsokára ha-zajön. A levélben röviden megír-ta, hogy Komáromnál megsebe-sült és ruhája, igazolványai a kórházban maradtak egy vissza-vonulás alkalmával. Most már megoldódott a rejtély. Valaki máshoz került a ruhája, aki el-esett és akit hiába várnak már valahol otthonába. De Szőnyi Pál szkv. nemsokára hazajön.

Szakszervezeti hírek: Fedrázók hétfőn délután fél 7 ó-ra-ko-zevegyes ülése. Buzamák meg-jelenése kötelező. Közmunka befeje-tés.

Fülöp Lajos villanyszerel-ési vállalata, Csapó u. 33-35.

Pipó Rózsi kölcsönkönyvtárban azonnal olvashat minden új könyvet. Piac-utca 7. l. emelet. Nyitva: d. e. 10-11, du. 3-7.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

CSOKONAI SZÍNHÁZ: Vasárnap du. 4. kor: A Független Ifjúság előadása. Vasárnap este 8. kor: Megsértettek a minisztériumot. Hétfőn 8. kor: Kékszakáll nyolcadik felelőse, Munkáseleődés és búcsú-előadás.

Heller-Engeli: „Megsértettek a mi-nisztériumot” c. zené-rajzjátékban búcsúzik a Belezna-tyársulat. Deb-recen közönségétől. A szerencsés színelés leleményes megírt darab néhány sikerült zeneszámmal jó szórakozási lehetőséget nyújt, a szereplő együttes pedig szemmeláthatólag igyekszik hogy kellemes emléket hagyjon maga után. Károlyi István rendezése színelés felkötött iramú előadást produkált. Mórogy Lucy mint eddig minden alkalommal, így most is elsőrendű teljesítményt nyújtott. Károlyi István a pénzügyminiszter alakját nagy intel-ligenciával, meggyőző egyszerűséggel formálta. Márki Géza elevenítése, ben kiválóan érvényesült elegáns mozgása, megnyerő egyenlősége, s ér-zéke a finomabb humor iránt. Kertész Sándor remek figurája ezúttal is meg-találta az utat a maradéktalan szórakoztatáshoz, nevetésszöveghez. Oláh Klára és Bánky Judit, valamint Homonnai Ferenc, Sasady Gusztáv és Dombrádi Ernő jó kézzelgrrel illeszked-tek a jó és könnyű szórakozást nyújtó előadás keretébe.

IPARTESTÜLETI HIREK

A terfiszabó szakosztály hétfőn fél 7 órákor közmunkaügyben ülést tart. — A bádages szakosztály Debrecen közönségétől. A szerencsés színelés leleményes megírt darab néhány sikerült zeneszámmal jó szórakozási lehetőséget nyújt, a szereplő együttes pedig szemmeláthatólag igyekszik hogy kellemes emléket hagyjon maga után. Károlyi István rendezése színelés felkötött iramú előadást produkált. Mórogy Lucy mint eddig minden alkalommal, így most is elsőrendű teljesítményt nyújtott. Károlyi István a pénzügyminiszter alakját nagy intel-ligenciával, meggyőző egyszerűséggel formálta. Márki Géza elevenítése, ben kiválóan érvényesült elegáns mozgása, megnyerő egyenlősége, s ér-zéke a finomabb humor iránt. Kertész Sándor remek figurája ezúttal is meg-találta az utat a maradéktalan szórakoztatáshoz, nevetésszöveghez. Oláh Klára és Bánky Judit, valamint Homonnai Ferenc, Sasady Gusztáv és Dombrádi Ernő jó kézzelgrrel illeszked-tek a jó és könnyű szórakozást nyújtó előadás keretébe.

KÖZGAZDASÁG

Jóvátétel céljaira igénybe-vett lovak ára

Az Országos Földművelésügyi Tanács közli, hogy a jóvátételi lószállítók lebonyolítását megbizott Lőértékesítő Szövetke-zet az igénybevétel mellett a gazdák által önként felajánlott megfelelő lovakat is megvásárolja és mindkét esetben készpénzben fizeti ki a lovak vételárát. A földművelésügyi miniszter a Jó-vátételi Hivatallal egyetértve az igénybe vett, vagy megvásárolt lovak vételárát melegevő lovak-nál átlagosan 3800, hidegvő lo-vaknál pedig átlagosan 4500 fo-rintban szabta meg. Jobbakért többet, gyengébb minőségűekért pedig kevesebbet fizetnek az at-lagárnál, az átvételi ár azonban egyetlen esetben sem lehet ke-ve-sebb a melegevőknél 300, a hi-degvőknél pedig 3500 forint-nál. Levonást eszközölnek a vé-tel címén sem szabad.

A városi adópénztárból jú-lius hóra folyósítandó hadisegély az arra jogosultak számára július 1-én kerül kifizetésre 8-12 óráig az adóhivatal földszinten felállított pénztárnál. Július 2-án A-C, 3-án D-G, 4-én H-J, 5-én K-L, 7-én M-N, 8-án O-R 9-én S-T, 10-én U-Z, 11-én az elmaradtak. Fi-gyelmeztetnek az érdekeltek, hogy csak személyesen és bejelentő lap-ját mindenki hozza magával. A tor-lódás elkerülése végett a fenti be-osztáshoz alkalmazkodjanak. Vá-rosi Adóhivatal.

RAMMINGER hölgyfodrászata Szent Anna-u. 12.

